

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Διοίκησης Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακή Διατριβή

Μοντέλο Διαχείρισης Συστήματος Μεγιστοποίησης της Αξίας στην Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης

Γεώργιος Γ. Οικονόμου

Επιβλέπων Καθηγητής

Γιώργος Κασίνης

ΜΑΙΟΣ 2022

**Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης**

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Διοίκησης Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακή Διατριβή

Μοντέλο Διαχείρισης Συστήματος Μεγιστοποίησης της Αξίας στην Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης

Γεώργιος Γ. Οικονόμου

Επιβλέπων Καθηγητής

Γιώργος Κασίνης

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή υποβλήθηκε προς μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

ΜΑΙΟΣ 2022

Περίληψη

Η Αειφόρος Ανάπτυξη των παραλιών και η δημιουργία υπεραξίας είναι ο κύριος στόχος της διατριβής. Αυτό στρατηγικά θα επιτευχθεί με την δημιουργία μοναδικής βιωματικής εμπειρίας για τον επισκέπτη έτσι ώστε οι πολίτες και οι φορείς τις να γίνουν πόλος καθημερινής έλξης, ψυχαγωγίας αλλά και πυρήνας οικονομικής ευημερίας περιβαλλοντικής συνείδησης και μοναδικής εμπειρίας του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου των παράκτιων περιοχών.

Προσφέροντας λύσεις και υπηρεσίες υπεραξίας με κύριο άξονα και τους τρεις πυλώνες της αειφορίας, οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς, στις περιοχές έρευνας μας θα προστατέψουμε το περιβάλλον της ευαίσθητης παράκτιας περιοχής προωθώντας την περιβαλλοντική ενημέρωση και αυξάνοντας την περιβαλλοντική ευαισθησία των πολιτών και των επισκεπτών της εκάστοτε παραλίας. Με την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών περιμετρικά της παραλίας, τη διατήρηση και προώθηση της τοπικής κουλτούρας, των παραδοσιακών προϊόντων και της μεγιστοποίησης του αισθήματος της ασφάλειας στην παραλία να γίνει η παραλία της περιοχής έρευνας σε πυρήνα αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης των παράκτιων περιοχών που θα συμβάλλουν στην χρόνια οικονομική ευρωστία του κοινωνικού συνόλου και την εδραίωση της κοινωνική συνοχής, ισονομίας και της ικανοποίησης της εμπειρίας των λουόμενων.

Ακολουθήθηκε η μέθοδος έρευνας πεδίου στις παραλίες του δήμου Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου και Γερμασόγειας, ένα είδος έρευνας που δίνει τη δυνατότητα στον ερευνητή να παρατηρεί το αντικείμενο έρευνας στο περιβάλλον που πραγματοποιείται. Απαντήθηκαν ερωτηματολόγια αξιολογήθηκαν και καταγράφηκαν παρατηρήσεις βοηθώντας μας να αποκτήσουμε μια ολοκληρωμένη οπτική για το μοντέλο διαχείρισης του συστήματος μεγιστοποίησης της αξίας στην διαχείριση της παράκτιας Ζώνης. Η έρευνα πεδίου είναι κατάλληλη, για ζητήματα που η μελέτη τους είναι επιτυχής όταν διεξάγεται στις συνθήκες που αυτά γεννιούνται και αναπτύσσονται, ώστε να παρακολουθεί κάποιος εύκολα τις διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται σε αυτά με την πάροδο του χρόνου

Η Διατριβή βασίζεται σε εμπειρική έρευνα αρχειακή, πειραματική, τεχνική και έρευνα πεδίου τα τελευταία 6 χρόνια που δραστηριοποιούμαι στην παράκτια ζώνη ως συνεργάτης της τοπικής αυτοδιοίκησης, του εθνικού κριτή Γαλάζιας σημαίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού αλλά και του νέου Υφυπουργείου Τουρισμού με την εταιρεία μου GO Beach Mentor και Fusion Asset Recovery.

Με τα αποτελέσματα των 210 ερωτηματολογίων του 2018 και τα 70 ερωτηματολόγια του 2020 και της στατιστικής τους ανάλυσης με το πρόγραμμα SPSS προχώρησα και επιβεβαίωσα την χρησιμότητα των κριτηρίων-δεικτών για τη δημιουργία ενός προτύπου πιστοποίησης. Το Πρότυπο Πιστοποίησης (BlueBeach) για την Αειφόρο Διαχείριση και Ανάπτυξη των Παραλιών σε υπεραξία τους είναι ένα πρότυπο και καινοτόμο «εργαλείο» που μπορεί να διασφαλίσει με αντικειμενικό τρόπο την αειφόρο ανάπτυξη των παραλιών του πεδίου μελέτης μας, προασπίζοντας πρωτίστως την προστασία του περιβάλλοντος, συμβάλλοντας καθοριστικά στην οικονομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής περιμετρικά των αειφόρων παραλιών και φυσικά εξασφαλίζοντας την κοινωνική συνοχή και ευμάρεια των πολιτών της περιοχής. Η σωστή διαχείριση του προτύπου πιστοποίησης μαζί με την μέθοδος επεξεργασίας δεδομένων θα επιτρέπει την ανάπτυξη διαφόρων σεναρίων, την ποιοτική τους ανάλυση και τελικά την επιλογή της καταλληλότερης λύσης όσον αφορά την σωστή διαχείριση και την ανάλογη ποιότητα υπηρεσιών. Η εμπειρία και το υπόβαθρο κάθε εμπλεκόμενου θα εξασφαλίσει την επιτυχία του προγράμματος και την παραγωγή ποιοτικών αποτελεσμάτων που μπορούν να αναπτυχθούν περαιτέρω και να υλοποιηθούν μετά το τέλος της έρευνας.

Summary

The Sustainable Development of the beaches and the creation of added value is the main goal of the dissertation. This will be strategically achieved by creating a unique experiential experience for the visitor so that citizens and their institutions become a pole of daily attraction, entertainment and a core of economic prosperity, environmental awareness and unique experience of the wider community of coastal areas.

By offering value-added solutions and services with a focus on all three pillars of sustainability, economic, social and environmental, in our research areas we will protect the environment of the sensitive coastal area by promoting environmental information and increasing the environmental sensitivity of citizens and consumers. . By upgrading the services provided around the beach, preserving and promoting the local culture, traditional products and maximizing the feeling of safety on the beach to become the beach of the research area in the core of sustainable economic development of coastal areas that will contribute to the years economic strength of society as a whole and the consolidation of social cohesion, equity and the satisfaction of bathers' experience.

The method of field research was followed on the beaches of the municipalities of Limassol, Agios Athanasios and Germasogeia, a type of research that enables the researcher to observe the object of research in the environment that takes place. Questionnaires were answered, comments were made and comments were recorded, helping us to gain a comprehensive view of the management model of the value maximization system in the management of the Coastal Zone. Field research is suitable for issues that are successfully studied when conducted in the conditions in which they are born and developed, so that one can easily monitor the differences observed in them over time.

The Thesis is based on empirical archival, experimental, technical and field research for the last 6 years I have been active in the coastal zone as a collaborator of the local government, the national Blue Flag Judge, the Cyprus Tourism Organization and the new Ministry of Tourism with my company GO Beach Mentor and Fusion Asset Recovery.

With the results of the 210 questionnaires of 2018 and the 70 questionnaires of 2020 and their statistical analysis with the SPSS program, I proceeded and confirmed the usefulness of the criteria-indicators for the creation of a certification standard. The Certification Standard (BlueBeach) for Sustainable Management and Development of Beaches in their value is a standard and innovative "tool" that can objectively ensure the sustainable development of beaches in our field of study, primarily defending the protection of the environment, contributing significantly to the economic development of the wider area around sustainable beaches and of course ensuring the social cohesion and prosperity of the citizens of the region. Proper management of the certification standard together with the data processing method will allow the development of various scenarios, their qualitative analysis and finally the selection of the

most appropriate solution in terms of proper management and the corresponding quality of services. The experience and background of each stakeholder will ensure the success of the project and the production of quality results that can be further developed and implemented after the end of the research.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ολοκλήρωση του κύκλου της Μεταπτυχιακής διατριβής θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Γιώργο Κασίνη για την εμπιστοσύνη και απρόσκοπτη υποστήριξη και καθοδήγηση που μου παρείχε.

Δεν θα μπορούσα να παραλείψω την οικογένεια μου για την ανιδιοτελή αγάπη και αμείωτη συμπαράσταση και κατανόηση που μου έδινε κατά την διάρκεια των ακαδημαϊκών μου σπουδών.

Τέλος με μεγάλη περηφάνια για την ολοκλήρωση αυτού του κύκλου σπουδών μου την αφιερώνω στην γυναίκα μου Φώτια Παναγιώτου και την μονάκριβη μου κόρη Δέσποινα που κάθε μέρα με κάνει καλύτερο άνθρωπο και εγώ από την πλευρά μου νιώθω την υποχρέωση να της μεταδώσω ότι η γνώση και η παιδεία δεν έχει όρια.

Περιεχόμενα

1.Εισαγωγή	11
2.Βιβλιογραφική επισκόπηση	13
3.Περιγραφή και αιτιολόγηση ερευνητικής μεθοδολογίας.....	21
4.Παρουσίαση και ανάλυση των δεδομένων της έρευνας	26
5.Συζήτηση των αποτελεσμάτων	32
5.1 Αποτελέσματα Διαβούλευσης - Εισηγήσεις.....	50
6.Συμπεράσματα.....	62
A Παραρτήματα	
A.1 Ερωτηματολόγιο.....	65
Βιβλιογραφία.....	71

1.Εισαγωγή

Η διατριβή αυτή είναι αποτέλεσμα ενός επιτυχημένου πιλοτικού προγράμματος που δοκιμάστηκε κατά την διάρκεια του 2018-2020 σε παραλίες του Δήμου Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου και Γερμασόγειας . Η διατριβή γράφτηκε για να βοηθήσει τις τοπικές αρχές αλλά και τους διαχειριστές των παραλιών τους στην εφαρμογή καλών επιτυχών πρακτικών μέσω του μοντέλου διαχείρισης του συστήματος μεγιστοποίησης της αξίας. Σκοπός ήταν να αυξηθεί το επίπεδο ικανοποίησης των χρηστών των παραλιών του πεδίου μελέτης μας από μέτρια σε πολύ καλή και τη δημιουργία μπλέ παραλιών μέσω του προτύπου BlueBeach.

Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών, σημαίνει σύμφωνα με το Πρωτόκολλο η δυναμική διαδικασία για την αειφόρο διαχείριση και χρήση των παράκτιων ζωνών, λαμβάνοντας υπόψη τον ίδιο χρόνο ευθραυστότητας των παράκτιων οικοσυστημάτων και τοπίων, την ποικιλία των δραστηριοτήτων και χρήσεων, των αλληλεπιδράσεων, της ναυτιλιακής κατεύθυνσης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και χρήσεων και της επίδρασής της τόσο στο θαλάσσιο όσο και στο χερσαίο τμήμα. Η περιοχή εφαρμογής του Πρωτοκόλλου είναι η περιοχή της Μεσογείου Θάλασσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 της Σύμβασης και οριοθετείται: (α) το θαλάσσιο όριο των παράκτιων ζωνών, το οποίο είναι το εξωτερικό όριο της χωρικής θάλασσας της Κύπρου (12 ναυτικά μίλια) και(β) το χερσαίο όριο των παράκτιων ζωνών, το οποίο είναι το όριο των ανάλογων παράκτιων μονάδων, όπως αυτό θα οριστεί από την Κύπρο. Μέχρι σήμερα το Πρωτόκολλο έχει υπογραφεί από 15 Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Πρωτόκολλο επικυρώθηκε από 6 Συμβαλλόμενα Μέρη και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Μαρτίου 2011. Η υπογραφή και η επικύρωση του Πρωτοκόλλου από την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ευρωπαϊκό δίκαιο και δεσμεύει τα Κράτη Μέλη και τα ινστιτούτα της, συνεπώς, η εφαρμογή του είναι δεσμευτική για την Κύπρο.

Σήμερα, περισσότερο από το 60% του παγκόσμιου πληθυσμού ζει και δραστηριοποιείται σε απόσταση 60 χλμ. από τη θάλασσα, με αποτέλεσμα η παράκτια ζώνη να δέχεται παγκοσμίως έντονη αναπτυξιακή πίεση. Ως Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών νοείται η διαδικασία η οποία διαμορφώνεται από τη συμμετοχή της διοίκησης και των κοινοτήτων, της

επιστήμης και της διαχείρισης, των επιμέρους και του δημοσίου συμφέροντος για την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την προστασία και ανάπτυξη των παράκτιων οικοσυστημάτων και πόρων». Θα αναπτυχθεί Μοντέλο Διαχείρισης Συστήματος για Μεγιστοποίηση της Αξίας με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για την Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης. Ένας κοινός παράγοντας που συνδέει όλες τις ακτές και παραλίες είναι η σφραγίδα ποιότητας. Το νησί μας παίρνει βραβεία με συνέπεια, βραβεία και κορυφαίες κατατάξεις για την ποιότητα των νερών και την ασφάλεια, τις οικολογικές πρωτοβουλίες και τη γενική καθαριότητα των παραλιών του. Στο πλαίσιο της διατήρησης της υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και διατήρησης τους ακολουθούνται οι αυστηρές οδηγίες του εθνικού κριτή Γαλάζιας σημαίας, blue flag μέσω της CYMEPA, Cyprus Marine Environment Protection Association.

Το πρότυπο πιστοποίησης παραλίας, BlueBeach, είναι ένα επιπρόσθετο και σύγχρονο μέσο αισθητικής και ποιοτικής αειφορικής αναβάθμισης που προτάθηκε μετά από διαβουλεύσεις με τους αρμόδιους φορείς, λειτουργούς παραλιών, παρατηρήσεις και αξιολόγηση στο πεδίο έρευνας και σύμφωνα με τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου. Με αυτό το μέσο ο εκάστοτε διαχειριστής ή δημοτική υπηρεσία μπορεί να διατηρήσει το υψηλό επίπεδο υπηρεσιών και επισκεψιμότητας.

2. Βιβλιογραφική επισκόπηση

Στη φιλοσοφία υπάρχει ο κλάδος που ασχολείται και μελετά το θέμα της αισθητικής. Υπάρχει δε και ένα φαινόμενο που κάποιοι ψυχολόγοι ονομάζουν «το φωτοστέφανο» και αυτό που δηλώνει είναι η τάση που έχουμε να υποθέτουμε πως όταν κάποιος άνθρωπος έχει καλή εμφάνιση, αυτό συνοδεύεται και από επιπλέον θετικά χαρακτηριστικά. Κάτι αντίστοιχο ισχύει και για τον σχεδιασμό ή την εμφάνιση μιας παραλίας. Κάτι όμορφο μας παραπέμπει σε κάτι αξιόλογο και θεωρούμε πως διαθέτει επιπλέον θετικές ιδιότητες. Όταν το ωραίο συνδυάζεται με ποιότητα και λειτουργικότητα, τότε οι περισσότεροι θα συμφωνούσαν πως μιλάμε για τον ιδανικό συνδυασμό. Η ουσία είναι πως όταν απολαμβάνουμε κάτι ωραίο, αυτό ικανοποιεί τις αισθήσεις μας και μας δημιουργεί μια ξεχωριστή και ασυνήθιστη ευχαρίστηση. Συχνά και μια ψυχική ηρεμία που μας κάνει να ξεφύγουμε από την κουραστική ρουτίνα της καθημερινότητας. Μαζί με τις ηθικές αξίες, οι αισθητικές αξίες παίζουν σημαντικό ρόλο στους προσανατολισμούς και τις πράξεις της ζωής μας. Η ίδια η λέξη «αισθητική» προέρχεται από το ελληνικό «αισθητικός» - «αίσθημα», «αισθησιακό», αλλά με τη σύγχρονη έννοια δεν σημαίνει γενικά συναισθήματα, αλλά εκείνα τα συναισθήματα που μας προκαλούν εξαιρετικά φαινόμενα στην ίδια τη ζωή και η αντανάκλασή τους σε καλλιτεχνικές εικόνες. Καθορίζοντας τη φύση των αξιών γενικά, τις συσχετίσαμε με κοινωνικά σημαντική χρησιμότητα. Αυτή η χρησιμότητα ηθικών αξιών είναι προφανής, η αφομοίωση αυτών των αξιών και η μετατροπή τους σε συνήθεια μας επιτρέπει όχι μόνο να προσαρμοστούμε στα μικρο, μακρο και μέγα περιβάλλοντα γύρω μας, αλλά και να περάσουμε από το δικό μας μονοπάτι ζωής αξιοπρεπής, όπως αρμόζει σε έναν κανονικό άνθρωπο. Περιγράφοντας τη γενική ουσία του ανθρώπου, ο Κ. Μαρξ έγραψε ότι «το ζώο παράγει μόνο αυτό που χρειάζεται άμεσα το ίδιο ή το μικρό του, παράγει μονομερώς, ενώ ο άνθρωπος παράγει καθολικά, παράγει μόνο υπό τη δύναμη της άμεσης φυσικής ανάγκης, ενώ ο άνθρωπος παράγει ακόμη και όταν είναι ελεύθερος από τη φυσική ανάγκη και με την αληθινή έννοια της λέξης μόνο όταν είναι ελεύθερος από αυτήν. Εξαιτίας αυτού, τονίζει ο Μαρξ, ο άνθρωπος χτίζει (παράγει) «και σύμφωνα με τους νόμους της ομορφιάς». Άρα, ένας άνθρωπος από τη φύση του είναι καλλιτέχνης, και ως εκ τούτου, μαζί με μια χρηστική, καθαρά πρακτική στάση, έχει μια αισθητική στάση απέναντι στην πραγματικότητα. Διαφορετικά, είναι αδύνατο

να καταλάβουμε γιατί ο πρωτόγονος πρόγονός μας, βαρυμένος από τον αγώνα για επιβίωση, όχι μόνο έχτισε μια κατοικία, έφτιαξε παπούτσια και ρούχα, κεραμικά πιάτα, αλλά και τα πλαισίωσε με ένα ευχάριστο στολίδι, τους έδωσε ένα ευχάριστο σχήμα, ζωγράφισε σε ένα καταπραϋντικό ή -αντίθετα- συναρπαστικό χρώμα. Ικανοποίησε έτσι τις αισθητικές του ανάγκες και έτσι η ομορφιά συνειδητοποίησε τη χρησιμότητά της τόσο για τον παραγωγό καλλιτεχνικών αξιών όσο και για τον καταναλωτή τους.

Η Κύπρος είναι περήφανη για τις 68 παραλίες της με Γαλάζια Σημαία - ένας οικολογικός χαρακτηρισμός που απονέμεται σε παραλίες και μαρίνες ανά την υφ όληνη. Η Γαλάζια Σημαία αποτελεί ένα σύμβολο ποιότητας που απονέμεται σε οργανωμένες ακτές και μαρίνες που πληρούν τα πρότυπα της ποιότητας των νερών κολύμβησης, την περιβαλλοντική εκπαίδευση και πληροφόρηση, καθώς και την ασφάλεια και ορθή διαχείριση των παραλιών.

Το πρόγραμμα Γαλάζια Σημαία είναι πρώτα απ' όλα μια εκστρατεία εκπαίδευσης και πληροφόρησης. Η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί το κλειδί της επιτυχίας της εκστρατείας και η συμμετοχή υπονοεί τον συμερισμό στην ευθύνη για το θαλάσσιο περιβάλλον. Η πλειονότητα των παραλιών του νησιού, οι οποίες πληρούν τις προδιαγραφές της Γαλάζιας σημαίας έχουν στεφθεί πολλάκις με τον τίτλο για τα "Καθαρότερα Νερά για Κολύμπι στην Ευρώπη" με την ίδια βαθμολογία 100%.

Η «Γαλάζια Σημαία» είναι ένας διεθνής περιβαλλοντικό πρόγραμμα το οποίο χειρίζεται η Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση CYMEPA, εθνικός κριτής, και συντονίζει το Υφυπουργείο Τουρισμού. Η «Γαλάζια Σημαία» απονέμεται σε παραλίες που είναι καθαρές, έχουν καθαρά νερά κολύμβησης, διαθέτουν πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων, έχουν καθαρές τουαλέτες, διαθέτουν ναυαγοσώστη με εξοπλισμό και πρώτες βοήθειες, διαθέτουν ευκολίες και προσβασιμότητα για Άτομα με Αναπηρίες (πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον μία παραλία για ΑμεΑ σε κάθε τοπική αρχή που συμμετέχει στο πρόγραμμα), παρέχουν πληροφορίες για προστατευόμενες και ευαίσθητες γειτονικές περιοχές και για ενδεχόμενο κινδύνου ρύπανσης και προσφέρουν περιβαλλοντικές δραστηριότητες. Επιπρόσθετα ο τίτλος αυτός απονέμεται και σε Μαρίνες με τα πιο πάνω κριτήρια με εξαίρεση τα νερά κολύμβησης.

Υπάρχουν βασικές υπό μελέτη διατάξεις του Μεσογειακού Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών που είναι:

- Ο καθορισμός μιας αδόμητης ζώνης πλάτους τουλάχιστον 100 μέτρων από το ανώτατο σημείο που φτάνει το χειμέριο κύμα, εντός της οποίας θα απαγορεύονται οι κατασκευές και η οικοδόμηση, εκτός εάν συντρέχει λόγος κατασκευής έργων δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 8)
- Η διασφάλιση του δικαιώματος πρόσβασης του κοινού στη θάλασσα και κατά μήκος της ακτής (άρθρο 8 παρ. 3δ)
- Η λήψη μέτρων για την προστασία ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των παράκτιων οικοσυστημάτων και τη διασφάλιση της παράκτιας πολιτιστικής κληρονομιάς (άρθρα 10 και 13)
- Η αμοιβαία συνεργασία των χωρών για τον καθορισμό προληπτικών μέτρων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν διαβρωτικά ή ακραία καιρικά φαινόμενα ως συνέπεια της κλιματικής αλλαγής (άρθρα 8 παρ.2α, 23 και 24)

Σύμφωνα με τον Περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο, αρμόδιος και άμεσος φορέας για την διαχείριση της παραλίας είναι η Τοπική Αρχή (Δήμος/Κοινότητα) η οποία έχει την αρμοδιότητα για την εκπόνηση του Σχέδιου Χρήσης Παραλίας, την αδειοδότηση των Παροχέων Υπηρεσιών Παραλίας (κρεβατάκια και ομπρέλες), την αδειοδότηση των Παροχέων Διευκολύνσεων Παραλίας (είδη θαλασσίων αθλημάτων) καθώς και τη διεξαγωγή οποιονδήποτε άλλων δραστηριοτήτων και έργων επί της παραλίας. Ανώτερη εξουσία στην διαχείριση της παραλίας έχει η Επαρχιακή Διοίκηση. Η Τοπική Αρχή (Δήμος/Κοινότητα) στα όρια της οποίας βρίσκεται η παραλία είναι υπεύθυνος για την καθαριότητα της παραλίας και των δημόσιων χώρων υγιεινής που βρίσκονται σε αυτή. Η ανώτατη τιμή χρέωσης σύμφωνα με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών είναι €2,50 για κάθε τεμάχιο. Οι λουόμενοι συμβουλεύονται να ζητούν έκδοση εισιτηρίου για αποφυγή παρεξηγήσεων. Η καθορισμένη τιμή ισχύει για όλα τα κρεβατάκια και ομπρέλες που βρίσκονται πάνω στην παραλία, δεν ισχύει όμως για κρεβατάκια που βρίσκονται σε ιδιωτικούς χώρους όπως π.χ. πισίνες και κήποι ξενοδοχείων, εστιατορίων κ.λ.π, όπου η τιμή ορίζεται ελεύθερα από τον επιχειρηματία.

Σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία η τοπική αρχή οφείλει να αφήνει ποσοστό 50% της παραλίας κενό από κρεβατάκια και ομπρέλες ενοικίασης, για ελεύθερη χρήση του από το κοινό. Ο κενός χώρος μπορεί να βρίσκεται κατά μήκος ή κατά φάρδος της παραλίας. Η νομοθεσία επίσης καθορίζει την τοποθέτηση των ενοικιαζόμενων υπηρεσιών να γίνεται με αναλογία 16 τετραγωνικά μέτρα διαθέσιμα για κάθε ομπρέλα με δύο κρεβατάκια. Οι αθλοπαιδιές στην παραλία επιτρέπονται μόνο στα καθορισμένα, οριοθετημένα για τον σκοπό αυτό σημεία (π.χ γήπεδα πετόσφαιρας, ποδοσφαίρου, αντισφαίρισης κλπ). Όσον αφορά τη διοργάνωση Beach Party ή άλλων εκδηλώσεων στην παραλία χρειάζεται οπωσδήποτε άδεια από την Τοπική Αρχή στα όρια της οποίας βρίσκεται η παραλία. Ένας από τους βασικούς όρους συνήθως των τοπικών αρχών για την παροχή άδειας διοργάνωσης οποιασδήποτε εκδήλωσης είναι ο καθαρισμός, επαναφορά της παραλίας στην αρχική της κατάσταση εκ μέρους των διοργανωτών. Οι διανυκτερεύσεις, κατασκηνώσεις στην παραλία όπως και σε οποιοδήποτε άλλο υπαίθριο δημόσιο χώρο εξαιρουμένων των αδειούχων κατασκηνωτικών χώρων, απαγορεύονται .

Στην Κύπρο έχουν καταγραφεί από το Υφυπουργείο Τουρισμού μέχρι στιγμής 50 παραλίες για ΑμεΑ εκ των οποίων 29 με πλήρη προσβασιμότητα (ράμπες, διάδρομοι, άλλα μέσα πρόσβασης μέχρι την θάλασσα) και 21 παραλίες με μερική προσβασιμότητα (ράμπες, διάδρομοι μέχρι την παραλία). Τέσσερις από τις παραλίες με πλήρη προσβασιμότητα διαθέτουν αυτόνομο σύστημα θαλάσσιας πρόσβασης ΑμεΑ (Seatrac) το οποίο μέσω ειδικού καθίσματος εφαρμοσμένου σε σιδηροτροχιά, μεταφέρει τον χρήστη σε βάθος 60εκ. περίπου μέσα στο νερό . Επιπρόσθετα, αρκετές παραλίες διαθέτουν ειδικό αμφίβιο τροχόκαθισμα κατάλληλο για διακίνηση στην παραλία και πρόσβαση στην θάλασσα (Floating Wheelchair). Όλες οι προσβάσιμες παραλίες για ΑμεΑ διαθέτουν παράλληλα ειδικούς χώρους υγιεινής και στάθμευσης. Διάφορες πληροφορίες για παραλίες ΑμεΑ και άλλες πληροφορίες για ΑμεΑ υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υφυπουργείου Τουρισμού.

Οι περιοχές, ζώνες προστασίας λουομένων είναι καθορισμένες περιοχές από το Διάταγμα Περί Προστασίας των Λουομένων στην θάλασσα, το οποίο εκδίδεται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών κάθε χρόνο. Οι περιοχές αυτές καθορίζονται με σημάνσεις μέσα στην θάλασσα χρώματος πορτοκαλί, ροζ ή κίτρινου τοποθετημένους παραλλήλως της παραλίας. Σημάνσεις καθέτως της παραλίας τοποθετούνται για την οριοθέτηση των διαύλων, δηλαδή των διαδρόμων μέσα στους

οποίους επιτρέπεται η διακίνηση σκαφών μηχανοκινήτων και μη, περιλαμβανομένων όλων των ειδών θαλασσίων αθλημάτων όπως jet ski, κανό, ποδήλατα θαλάσσης, σανίδες ιστιοπλοΐας κ.α. Το Διάταγμα για τις ζώνες προστασίας των λουομένων έχει ισχύ από την μέρα έκδοσης του, γύρω στα τέλη Απριλίου μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου ή μέσα Νοεμβρίου ανάλογα με την περιοχή, οπότε αφαιρούνται οι σημάνσεις. Οι ώρες που ισχύει το Διάταγμα για την πιο πάνω περίοδο είναι από τις 7.00 π.μ. ως τις 7.30 μ.μ. Τις υπόλοιπες ώρες όλη η θάλασσα θεωρείται «ανοικτή» για οποιαδήποτε δραστηριότητα όπως ψάρεμα με δίκτυα και ψαροντούφεκο, διακίνηση σκαφών κ.α. Κολυμπώντας σε οποιαδήποτε ζώνη ή χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν υφίσταται το Διάταγμα Προστασίας των Λουομένων οι κίνδυνοι είναι σαφώς πολύ περισσότεροι.

Σύμφωνα με τους Περί Αλιείας κανονισμούς το ψάρεμα με καλάμι από τη στεριά επιτρέπεται. Οι υπόλοιποι τρόποι ψαρέματος επιτρέπονται μόνο εκτός των ζωνών ή του ωραρίου κατά το οποίο υφίσταται το Διάταγμα Προστασίας των Λουομένων.

Στις περιοχές όπου ισχύει το Διάταγμα περί Προστασίας των Λουομένων αν και δεν υπάρχει κάποια νομοθεσία που να υποχρεώνει την στελέχωση των παραλιών εντός των ζωνών προστασίας λουομένων με ναυαγοσωστικούς σταθμούς, οι περισσότερες από αυτές είναι στελεχωμένες ιδίως κατά τους μήνες αιχμής (Ιούλιο και Αύγουστο). Ωστόσο στις παραλίες με Γαλάζια Σημαία η ύπαρξη ναυαγοσωστικών σταθμών, εξοπλισμού αποτελεί υποχρεωτικό κριτήριο.

Η δίχρωμη σημαία (κόκκινο με κίτρινο) σημαίνει ότι η παραλία είναι προστατευόμενη από ναυαγοσώστες. Η κίτρινη σημαία σημαίνει ότι οι λουόμενοι πρέπει να κολυμπούν με προσοχή (συνήθως λόγω ανέμων). Η κόκκινη σημαία υποδεικνύει την ύπαρξη μεγάλου κινδύνου και καλεί τους λουόμενους να βγουν έξω από το νερό.

Ο υπεύθυνος για την αδειοδότηση των εκδρομικών σκαφών (mini-cruises εντός των κυπριακών χωρικών υδάτων) είναι το Υφυπουργείο Ναυτιλίας. Αναφορικά με τα θαλάσσια αθλήματα, για την ενοικιάσει ταχύπλοου σκάφους ή jet-ski με βάση τον «Περί Ταχυπλόων Σκαφών Νόμο» κανένας δεν δικαιούται να είναι χειριστής ταχύπλοου σκάφους εκτός εάν είναι εφοδιασμένος με άδεια χειριστή ταχύπλοου σκάφους. Ο νόμος εξαιρεί τους προσωρινούς επισκέπτες για

περίοδο μέχρι 30 ημερών, οι οποίοι μπορούν να χειρίζονται ταχύπλοο σκάφος κατηγορίας β' (περιλαμβανομένου Jet-ski) νοουμένου ότι έχουν συνυπογράψει από κοινού με τον ιδιοκτήτη του ταχύπλοου καθορισμένη δεσμευτική δήλωση στην οποία να φαίνεται ότι ο ιδιοκτήτης έχει βεβαιωθεί για τις γνώσεις του επισκέπτη για τον χειρισμό ταχύπλοου κατηγορίας β. Τόσο οι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου όσο και οι τουρίστες πρέπει να είναι 18 ετών και άνω.

Σε περίπτωση ρύπανσης της θάλασσας αν πρόκειται για στερεά απόβλητα εντός της ζώνης των λουομένων (π.χ σκουπίδια, υλικά οικοδομής, περιττώματα) πρέπει να ειδοποιείται η Τοπική Αρχή (Δήμος/Κοινότητα). Για υγρά απόβλητα (πετρέλαιο και παράγωγα) υπεύθυνο είναι το Τμήμα Αλιείας.

Το λούσιμο σκύλων όσο και η διακίνηση τους απαγορεύεται εκτός από τις ειδικά οριοθετημένες και καθορισμένες από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών παραλίες. Στο παρόν στάδιο υπάρχουν επτά παραλίες όπου επιτρέπεται το λούσιμο σκύλων: η παραλία Γλυκύ Νερό Α' στο Παραλίμνι (πλησίον Κάππαρη) , η παραλία Κασιάνες (Srygos Beach) νότια του αεροδρομίου Λάρνακας , η παραλία βορειοδυτικά του αεροδρομίου Πάφου, στις εκβολές του ποταμού Έζουσα στην Αχέλεια, η παραλία στην περιοχή Πιτίλη, ανατολικά της εκβολής του ποταμού Πλατάνια στο Νέο Χωριό Πάφου, η παραλία στην τοποθεσία Καραβόπετρα, νοτιοανατολικά της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων του Σ.Α.Λ.Α. στο Μοναγρούλλι, η παραλία στην τοποθεσία Πρόλιμνος, δυτικά του Πισσουρίου και η παραλία στην τοποθεσία Στερατζιά στον Κ. Πύργο Τυλληρίας.

Ο καταλυτικός ρόλος και η συνεισφορά των Τοπικών Αρχών σε θέματα τουρισμού αποτέλεσαν το κύριο θέμα του Τουριστικού Φόρουμ που διοργάνωσαν από κοινού ο ΣΤΕΚ και η ΟΕΒ στη Λευκωσία το 2017. Στο Φόρουμ απηύθυνε χαιρετισμό ο τέως Υπουργός Εσωτερικών, Σωκράτης Χάσικος και σε αυτό συμμετείχαν εκπρόσωποι των τοπικών αρχών από όλες τις τουριστικές περιοχές της Κύπρου καθώς και εκπρόσωποι φορέων και άλλοι ειδικοί εμπειρογνώμονες στον τομέα του τουρισμού και της τουριστικής ανάπτυξης.

Στη συνάντηση θίχθηκαν προβλήματα και παραλείψεις που εντοπίζονται στις τουριστικές περιοχές όπως η έλλειψη ταυτότητας του προορισμού, η έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδιασμού, η απουσία καινοτόμων τουριστικών επενδύσεων. Παραδείγματα από τουριστικούς προορισμούς παρουσίασε ο κύριος ομιλητής του Φόρουμ και ειδικός σε θέματα τουριστικής

στρατηγικής, Eulogio Bordas, ο οποίος με την πολύχρονη του εμπειρία ανά το παγκόσμιο εισηγείται πέντε νέους ρόλους για τις τοπικές αρχές ώστε να δημιουργούν προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή τους», επεσήμανε ο Παναγιώτης Βορκάς. Ο κ. Bordas στην παρουσίασή του τόνισε ότι είναι σημαντικό οι τοπικές αρχές να επικεντρώνονται σε θέματα και ενέργειες που θα δώσουν περισσότερη αξία στον προορισμό τους γεγονός που εάν επιτευχθεί, θα χρειαστούν λιγότερες ενέργειες για προβολή και προώθηση του προορισμού». Στα πλαίσια του Τουριστικού Φόρουμ ΣΤΕΚ-ΟΕΒ, πραγματοποιήθηκαν επίσης τρεις συζητήσεις πάνελ οι οποίες κατέδειξαν τις προσκλήσεις και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τουριστικές περιοχές της χώρας μας, συζητήσαν ενδεχόμενες λύσεις και στη βάση των καλών πρακτικών που παρουσιάστηκαν από τους δήμους Μυκόνου και Χανίων ανέδειξαν τρόπους με τους οποίους οι τοπικές αρχές μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους και το κράτος μπορούν να συμβάλουν στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής τους. Μετά από τη διαβούλευση και παράθεση δεδομένων παρουσιάστηκαν οι αδυναμίες διαχειρίσεις των πιο κάτω κατηγοριών:

- Καθαριότητα (οικιστικών περιοχών, υπαίθρου και οικοτόπων). Δυστυχώς η Κύπρος δεν είναι μια καθαρή χώρα
- Καθαριότητα και διαχείριση των παραλιών
- Ρύπανση θαλασσών (επεισόδια ρύπανσης το κατακαλόκαιρο σε συγκεκριμένες περιοχές και επί σειρά ετών δεν μπορεί να δικαιολογηθεί)
- Διαχείριση Αποβλήτων (η Κύπρος δεν έχει εφαρμόσει ακόμα ένα ενιαίο σύστημα)
- Ταπελορύπανση
- Προστασία και ευημερία των ζώων (ένα θέμα που μας εξέθεσε πολλές φορές στο εξωτερικό)
- Πράσινο(η Κύπρος ερημοποιείται-ανάγκη λήψης μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή)
- Προστασία φυσικού περιβάλλοντος και ανάδειξη των οικοτόπων(δεν έχουν ολοκληρωθεί και εφαρμοσθεί τα πλείστα διαχειριστικά σχέδια γεγονός που θα οδηγούσε στην ανάδειξη τους με οικονομικά οφέλη στις γύρω κοινότητες (π.χ Ακάμας)
- Η διαχείριση του νερού και της ενέργειας,

- Η μη υιοθέτηση συστημάτων και σημάτων ποιότητας για υπηρεσίες, υποδομές και προϊόντα

3. Περιγραφή και αιτιολόγηση ερευνητικής μεθοδολογίας

Η διαχείριση των παράκτιων πόρων είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την οικονομία μιας χώρας, ως πόρος για την παραγωγή τροφίμων καθώς και τη βιομηχανία του τουρισμού. Παρόλα ταύτα, είναι με λύπη μας που παρατηρούμε διάφορες επεμβάσεις από Δήμους και Κοινότητες σε παραλίες, που καθόλου δεν συντείνουν στην αιεφόρο ανάπτυξη των παραλιών μας, παρά μόνο στο να εξυπηρετήσουν όσους περισσότερους επισκέπτες μπορούν, αγνοώντας τον βαθμό των ανέσεων που θα τους παρέχουν, καθώς για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος της κάθε περιοχής. Η κατάχρηση ή η κακή χρήση των παράκτιων πόρων μπορεί να προκαλέσει τη μείωση τους πέρα από τα όρια βιωσιμότητας τους. Παράλληλα, η παράκτια ζώνη συνδέεται άμεσα με ανθρωπογενείς δραστηριότητες οι οποίες στις πλείστες των περιπτώσεων έχουν ως αποτέλεσμα την ποιοτική υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Η Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για τη διαχείριση των παραλιών της Κύπρου, η οποία ολοκληρώθηκε και παρουσιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2014, περιέγραφε με αντικειμενικό τρόπο την κατάσταση όσον αφορά τη διαχείριση των παραλιών. Η Έκθεση αυτή αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για την Πολιτεία αφού όλα τα προβλήματα καταγράφονται καθώς και κάποια προτεινόμενα μέτρα για επίλυση τους. Δέον να σημειωθεί ότι η Κύπρος βρίσκεται σε διαδικασία για την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο, γνωστό και ως Πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, το οποίο στοχεύει στη θέσπιση νομικού πλαισίου για την «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών».

Το Πρωτόκολλο επικυρώθηκε από έξι από τα επτά ευρωπαϊκά μεσογειακά μέρη που είναι συμβαλλόμενα στη σύμβαση και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Μαρτίου 2011. Η υπογραφή και η επικύρωση του Πρωτοκόλλου από την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ευρωπαϊκό δίκαιο και δεσμεύει τα κράτη μέλη και τα ινστιτούτα της. Συνεπώς, η εφαρμογή του είναι δεσμευτική και για την Κύπρο, παρόλο που είναι το μόνο συμβαλλόμενο μέρος που δεν το υπόγραψε. Μεταξύ 2011 και 2013, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας σημείωσε την υποχρέωση της Κύπρου

να επικυρώσει το Πρωτόκολλο ή να εφαρμόσει τις διατάξεις του προτού το κυρώσει, αφού είναι δεσμευτικό ως πράξη της ΕΕ.

Άποψη μας είναι ότι με την επικύρωση και υιοθέτηση του συγκεκριμένου πρωτοκόλλου εκτός της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μας ως κράτος μέλος, έχουμε να αποκομίσουμε πολλαπλά οφέλη, καθώς θα προωθηθεί η ολοκληρωτική διαχείριση των παράκτιων ζωνών, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των περιοχών οικολογικού και μορφολογικού ενδιαφέροντος, και την ορθολογιστική χρήση των φυσικών πόρων.

Η επίλυση των προβλημάτων που αφορούν την παράλια ζώνη απαιτεί μια ολοκληρωμένη διαχείριση η οποία θα περιλαμβάνει τη συμμετοχή των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των ιδιωτικών φορέων και των ίδιων των πολιτών.

Στόχος μας πρέπει να είναι η ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού με την ενσωμάτωση όλων των περιβαλλοντικών κριτηρίων στις διαχειριστικές πρακτικές των παραλιών μας. Όπως κάθε παραλία έχει τα δικά της μοναδικά χαρακτηριστικά, τις δικές της ανάγκες και απαιτήσεις αλλά και συγκεκριμένες δυνατότητες στην παροχή υπηρεσιών, έτσι θα πρέπει να υπάρχει και ένα πρότυπο το οποίο θα αξιολογεί τις προσφερόμενες υπηρεσίες και τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε παραλίας και θα την κατατάσσει ανάλογα. Επιπρόσθετα, μπορεί να επιτευχθεί η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της παραλίας. Κυριότερο κριτήριο για τον σχεδιασμό ενός αειφόρου διαχειριστικού προτύπου ανάπτυξης της παραλίας είναι ο υπολογισμός της φέρουσας ικανότητας της, δηλαδή πόσοι επισκέπτες μπορούν να παρευρίσκονται την ίδια χρονική στιγμή εντός της παραλιακής ζώνης χωρίς να διαταράσσεται η περιβαλλοντική ισορροπία της παραλίας και των οικοσυστημάτων που βρίσκονται εντός αυτής. Η πρωτοπορία του έγκειται στο γεγονός ότι εξαρχής λαμβάνει υπόψη την φέρουσα ικανότητα της παραλίας, προσαρμόζοντας στις εκάστοτε δυνατότητες το κατάλληλο διαχειριστικό σχέδιο.

Οι παραλίες της Μεσογείου μπορούν να διαχωριστούν σε τρεις μεγάλες κατηγορίες.

I. Οργανωμένες Παραλίες: Είναι οι παραλίες στις οποίες υπάρχει η κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή (με απαραίτητη και ως προαπαιτούμενο την ύπαρξη ναυαγοσώστη κατά την διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου) για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών – λουόμενων.

II. Μη Οργανωμένες Παραλίες: Είναι οι παραλίες στις οποίες μπορεί να υπάρχει ή να μην υπάρχει η κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών – λουόμενων, παρόλο που υπάρχει αυτή η δυνατότητα, αφού η παραλία δεν είναι χώρος «καταφυγίου» για απειλούμενα - προστατευόμενα είδη, όπως π.χ. χελώνες. Οι παραλίες που ενώ διαθέτουν κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή, δεν διαθέτουν ναυαγοσώστη κατά την διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου, θεωρούνται Μη Οργανωμένες Παραλίες.

III. Οικολογικού Χαρακτήρα Παραλίες: Είναι οι παραλίες στις οποίες δεν υπάρχει κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών – λουόμενων και δεν υπάρχει η δυνατότητα τοποθέτησης τέτοιου είδους εξοπλισμού (σε αυτή την κατηγορία δεν ανήκουν οι κάδοι απορριμμάτων και οι πινακίδες πληροφόρησης του κοινού), αφού οι παραλίες αυτές θεωρούνται ευαίσθητα οικολογικά συστήματα τα οποία φιλοξενούν κάποια προστατευόμενα ή απειλούμενα είδη όπως για παράδειγμα χελώνες.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τη δημιουργία του προτύπου πιστοποίησης ξεκίνησε το 2018 με ερωτηματολόγια στους επισκέπτες στις παραλίες Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου, Γερμασόγειας και αφού είχα συνεργασία και τα προηγούμενα χρόνια με τις δημοτικές υπηρεσίες, λειτουργούς παραλιών και τους εμπλεκόμενους φορείς όπως ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, η CYMEPA ως εθνικός κριτής Γαλάζιας Σημαίας, την επίτροπο περιβάλλοντος και κάποιους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς όπως η AKTH και το Cyrgus Sustainable Tourism Initiative, CSTI. Το 2020 έγινε επαναληπτικό ερωτηματολόγιο για το κριτήριο επισκεψιμότητας και την ικανοποίηση των επισκεπτών στις εκάστοτε παραλίες όπου διεφάνει η ικανοποίηση από την καλύτερη διαχείριση των παραλιών μετά και την αξιοποίηση του νέου στρατηγικού σχεδίου του Υφυπουργείου Τουρισμού 2020-2022 το οποίο πλέον προτρέπει την αειφορική αναβάθμιση της εμπειρίας των επισκεπτών. Για την περαιτέρω διατήρηση αλλά και αναβάθμιση και διαχείριση της παραλίας προτάθηκε στους εμπλεκόμενους φορείς (opinion leaders) ένα πρότυπο πιστοποίησης το οποίο να μπορεί ο εκάστοτε διαχειριστής ή η δημοτική υπηρεσία να έχει δείγμα ικανοποίησης των επισκεπτών διατηρώντας κάποια βασικά κριτήρια .

Ένα πρότυπο πιστοποίησης για να λειτουργήσει θα πρέπει να έχει μια ολιστική προσέγγιση σε όλα τα κριτήρια και δείκτες που αφορούν την παραλία για να επιφέρει αποτελέσματα και την επιθυμητή ανάπτυξη και στις τρεις συνιστώσες της αειφορίας που θα αναπτύξουμε πιο κάτω.

1. Οικονομικό Επίπεδο:

Είναι παραδεκτό ότι η αλόγιστη οικονομική ανάπτυξη γίνεται σε βάρος της περιβαλλοντικής και κοινωνικής διάστασης της αειφορίας με αποτέλεσμα να αποβαίνει επιζήμια στην βιωσιμότητα της. Για την διασφάλιση της αειφόρου ανάπτυξης της παραλίας πρέπει να υπάρχει ισορροπία και στα τρία επίπεδα που θα αναφέρουμε.

Στόχος μας είναι :

- η αύξηση εσόδων της τοπικής αυτοδιοίκησης, της αειφόρου παραλίας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο οικοτουρισμός
- η μεγιστοποίηση της αξίας της αειφόρου παραλίας
- τα οικονομικά οφέλη της ευρύτερης παράκτιας περιοχής από την αύξηση επισκεψιμότητας των αειφόρων παραλιών
- η αύξηση των εσόδων του κράτους μέσω έμμεσων και άμεσων φόρων της περιοχής
- η προώθηση και διαφήμιση της περιοχής και της αειφόρου παραλίας, μέσω των κοινωνικών δικτύων ενημέρωσης και διαδικτύου
- η μεγιστοποίηση της αξίας στις παρακείμενες γαίες σε μη δημοφιλείς παραλίες που όμως θα αναδειχτούν ως αειφόρες παραλίες με κοινό συμφέρον τόσο για τους ιδιώτες όσο και για την τοπική αυτοδιοίκηση

2. Περιβαλλοντικό Επίπεδο:

Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα είναι άμεσα συνδεδεμένο με τις αρχές της αειφορίας για αυτό έθεσα στόχο τα εξής:

- την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση, τόσο των κατοίκων της παράκτιας περιοχής, όσο και των επισκεπτών της αειφόρου παραλίας σε περιβαλλοντικά θέματα και ζητήματα

που αφορούν την παράκτια ζώνη, όπως η οπτική και η περιβαλλοντική ρύπανση και των οικοσυστημάτων που εμπεριέχονται σε αυτήν

- την προώθηση της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, CO₂ από την χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς, καθώς και να δώσουμε κίνητρα μετακίνησης πεζών και ποδηλάτων για πρόσβαση στις αειφόρες παραλίες
- την προστασία, διατήρηση και προβολή προστατευόμενων ειδών
- καθαρότερες παραλίες και διαχείριση απορριμμάτων με την σωστή διαχείριση και αύξηση των υλικών που πηγαίνουν για ανακύκλωση και κομποστοποίηση
- ειδική μεταχείριση και βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων των επιζήμιων βιολογικών αποβλήτων

3. Σε Κοινωνικό επίπεδο τα οφέλη είναι εξίσου σημαντικά όπως:

- η αύξηση της ικανοποίησης των λουόμενων – επισκεπτών των αειφόρων παραλιών
- η αύξηση και εδραίωση του συναισθήματος ισονομίας και ισοτιμίας αφού ειδικές κοινωνικές ομάδες, όπως π.χ. ΑμεΑ, θα έχουν δυνατότητα πρόσβασης στην αειφόρο παραλία
- η διατήρηση της τοπικής κουλτούρας και αύξηση της κοινωνικής συνοχής
- ο καλύτερος έλεγχος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εντός της παραλιακής ζώνης, όσο και των υπαλλήλων που εργάζονται σε αυτές
- η καλύτερη ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών
- η αύξηση της ασφάλειας στην αειφόρο παραλία, που προκύπτει από την καλύτερη ενημέρωση των επισκεπτών - λουόμενων για τους δυνητικούς κινδύνους στην αειφόρο παραλία, καθώς και από την στελέχωση των αειφόρων παραλιών με εξειδικευμένο προσωπικό.
- η σύνδεση του συνειδητοποιημένου επισκέπτη της αειφόρου παραλίας με την ενδοχώρα και την πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής, τις τοπικές επιχειρήσεις, όπως βιοτεχνίες και συνεταιρισμούς παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων με άμεσο αποτέλεσμα τη διαφήμιση και προώθηση των τοπικών προϊόντων και την αύξηση της επισκεψιμότητας σε αυτούς τους χώρους.

4. Παρουσίαση και ανάλυση των δεδομένων της έρευνας

Ακολουθήθηκε συλλογή δεδομένων και μετά από αξιολόγηση καταχωρήθηκαν ως κριτήρια-δείκτες για μεγιστοποίηση της αξίας στην διαχείριση της παράκτιας ζώνης.

Σύμφωνα με τα πιο κάτω κριτήρια-δείκτες μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα πρότυπο πιστοποίησης για την επιθυμητή ανάπτυξη και στις τρεις συνιστώσες της αειφορίας όπου θα επιτρέπει την ολιστική προσέγγιση σε όλα τα θέματα , δείκτες και κριτήρια που αφορούν την παράκτια περιοχή.

Το Πρότυπο Πιστοποίησης (BlueBeach) για την Αειφόρο Διαχείριση και Ανάπτυξη των Παραλιών σε υπεραξία τους είναι ένα πρότυπο και καινοτόμο «εργαλείο» που μπορεί να διασφαλίσει με αντικειμενικό τρόπο την αειφόρο ανάπτυξη των παραλιών του πεδίου μελέτης μας, προασπίζοντας πρωτίστως την προστασία του περιβάλλοντος, συμβάλλοντας καθοριστικά στην οικονομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής περιμετρικά των αειφόρων παραλιών και φυσικά εξασφαλίζοντας την κοινωνική συνοχή και ευμάρεια των πολιτών της περιοχής.

Ακολουθούν τα κριτήρια και καλές πρακτικές ως δείκτες αξιολόγησης του προτύπου πιστοποίησης:

- η καταγραφή και πληροφόρηση επισκεπτών για τη θάλασσα και χερσαία χλωρίδα και πανίδα, καθώς και των υγρασιών εντός της παράκτιας ζώνης
- η προβολή και εφαρμογή διαχειριστικού σχεδίου για την αειφορία της παραλίας, των επηρεαζόμενων δεικτών της και όλων των σχετικών πληροφοριών στο ευρύ κοινό
- η ύπαρξη κατάλληλων κάδων απορριμμάτων και οργανωμένης περισυλλογής τους σε τακτά χρονικά διαστήματα για αποφυγή δυσοσμίας αλλά και της οπτικής ρύπανσης
- ο καθαρισμός της παραλίας ακόμα και με μηχανικά μέσα αν χρειαστεί τουλάχιστον 3 φορές το έτος

- η σύνταξη ερωτηματολογίου σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή για αποτύπωση της ικανοποίησης των επισκεπτών και των κατά προτεραιότητα κριτηρίων επισκεψιμότητας
- η ετήσια καταγραφή της ποιότητας των υδάτων από τον διαχειριστικό φορέα και δημοσιοποίηση των μετρήσεων αυτών στο ευρύ κοινό μέσω πινακίδων άμεσης προβολής αλλά διαδικτυακά για να υπάρχει άμεση ενημέρωση αλλά και ευαισθητοποίηση των εμπλεκομένων. Τα θαλάσσια ύδατα να κρίνονται αυστηρά με βάση την οδηγία πλαίσιο 2006/7/ΕΚ της 15/02/2006
- η παρουσία ναυαγοσώστη
- η παρουσία υπεύθυνου παραλιών του εκάστοτε δήμου για την άμεση επίλυση προβλημάτων και δημιουργία αισθήματος ασφάλειας και ικανοποίησης των λουομένων
- η πιστή εφαρμογή κανόνων και απαιτήσεων βάσει νομοθεσίας
- η ύπαρξη κινήτρων προβολής και βράβευσης της παραλίας όπως το πρόγραμμα του εθνικού κριτή Γαλάζιας Σημαίας αλλά και των υποδομών της με το Green Key που είναι το πλέον αναγνωρισμένο διεθνώς Eco-label που υποστηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη στον τομέα της τουριστικής βιομηχανίας. Το Green Key είναι το σήμα που δίνεται ως επιβράβευση σε τουριστικές επιχειρήσεις με περιβαλλοντική ταυτότητα. Πρόκειται για μία διεθνή πιστοποίηση που επιβεβαιώνει έγκυρα ότι ο χώρος φιλοξενίας που την έχει λάβει πληροί όλες τις διεθνείς προϋποθέσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχει ορίσει το Ίδρυμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Foundation for Environmental Education)
- η ύπαρξη μέτρων προστασίας απειλούμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας
- οι μέθοδοι και εξοπλισμός εξοικονόμησης και διαχείρισης νερού
- η ποιότητα της άμμου να είναι όσο το δυνατόν καλύτερη, απαλλαγμένη από αποσίγαρα και σκουπίδια
- η κατάλληλη υλικοτεχνική, όσο το δυνατόν φιλική στο περιβάλλον, υποδομή σε αποδυτήρια, ντους και αποχωρητήρια
- τα δρομολόγια μέσων μαζικής μεταφοράς σε τακτά χρονικά διαστήματα από και προς την παραλία.

- το σχέδιο άμεσης αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών σε συνέργεια με τους ναυαγοσώστες και την δημοτική αρχή
- την προώθηση και διαφήμιση τοπικών – παραδοσιακών προϊόντων σε ειδικούς χώρους ή σε χώρους εστίασης εντός της παράκτιας ζώνης
- η απαγόρευση ηχοσυστημάτων ανοιχτής ακρόασης στην παραλία
- ο παραγόμενος θόρυβος από τις παρακείμενες υποδομές να μην υπερβαίνει τα επιτρεπτά όρια (decibel)
- ο φιλικός στο περιβάλλον εξοπλισμός παραλίας και αισθητικά αποδεκτός στην φυσική αισθητική της παραλίας
- η περιβαλλοντική ενημέρωση – εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση του κοινού με περιβαλλοντικές δράσεις τουλάχιστον τρεις φορές ανά έτος από τους φορείς διαχείρισης της παραλίας
- οι κατάλληλες υποδομές για ΑμεΑ (όπως χώρος στάθμευσης, αποχωρητήρια, κατάλληλη προσβασιμότητα κ.λπ.)
- οι κατάλληλες υποδομές για όλες τις κοινωνικές ομάδες όπως μωρά, εγκύους, ευπαθείς ομάδες (όπως κατάλληλη πρόσβαση, χώρος αλλαγματος μωρού κ.λ.π.)
- οι πινακίδες στις παραλίες θα πρέπει να συνάδουν με την αισθητική του περιβάλλοντος
- η διατήρηση της τοπικής βλάστησης σε υγιείς οικοσυστήματα και ενέργειες για αύξηση της τοπικής βλάστησης σε υποβαθμισμένες παραλίες – οικοτόπους
- η μη αγκυροβόληση και κυκλοφορία μηχανοκίνητων μέσων εντός της περιοχής λουομένων
- η αξιοποίηση ΑΠΕ για την λειτουργία των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εντός της παράκτιας ζώνης
- η εφαρμογή κριτηρίων και συστήματος ISO 14001 ή EMAS ή Blue Flag από τον διαχειριστή της παραλίας
- οι θαλάσσιες δραστηριότητες αναψυχής χωρίς την διατάραξη του περιβάλλοντος
- η παροχή ασύρματης σύνδεσης διαδικτύου (Wi-Fi) στην παραλία

Όλα τα πιο πάνω συγχωνεύθηκαν άμεσα ή έμμεσα στο ερωτηματολόγιο που συντάχθηκε για την όσο το δυνατό ολιστική προσέγγιση του στου στόχου μας για γαλάζιες παραλίες.

Η τεχνολογία έγινε τρόπος ζωής στις μέρες μας και κυρίως στους νέους που είναι εξαρτημένοι και ενήμεροι με τις νέες τάσεις . Στηριζόμενοι στο πρότυπο πιστοποίησης BlueBeach είναι μια ευκαιρία να προάξουμε τον ανταγωνισμό και να προβάλλουμε και μέσω ανοικτών δεδομένων την ίδια στιγμή μέσω κάποιας τουριστικής πύλης την πληροφόρηση των επισκεπτών των παράκτιων περιοχών ποιες είναι οι αειφόρες παραλίες και ποιες οι υποδομές και τα χαρακτηριστικά τους (φυσικά και τεχνητά – όπως παρεχόμενες υπηρεσίες). Με την άμεση και on-line καταγραφή της διαθεσιμότητας της παραλίας όπου είναι εφικτό για αποσυμφόρηση της καθώς και με την όσο το δυνατόν άμεση ενημέρωση όπως οι καιρικές συνθήκες, η ποιότητα νερού, ο κυματισμός που επικρατούν την δεδομένη στιγμή στην εκάστοτε παραλία είναι ένα μέσο που θα αναβαθμίσει την ποιότητα των υπηρεσιών, την ανταγωνιστικότητα αλλά και την ενημέρωση του επισκέπτη.

Το πρότυπο πιστοποίησης BlueBeach ως εργαλείο αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα προώθησης και ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων πολιτών αναφορικά με το ποιες παραλίες έχουν υιοθετήσει τα πιο πάνω προτεινόμενα κριτήρια-μέτρα. Το συγκεκριμένο διαχειριστικό πλάνο δίνει την δυνατότητα στην παραλία να γίνει πόλος έλξης και ανάπτυξης της περιοχής. Δεν στοχεύει μόνο σε οργανωμένες παραλίες αλλά και τις μη οργανωμένες και τις παραλίες οικολογικού χαρακτήρα.

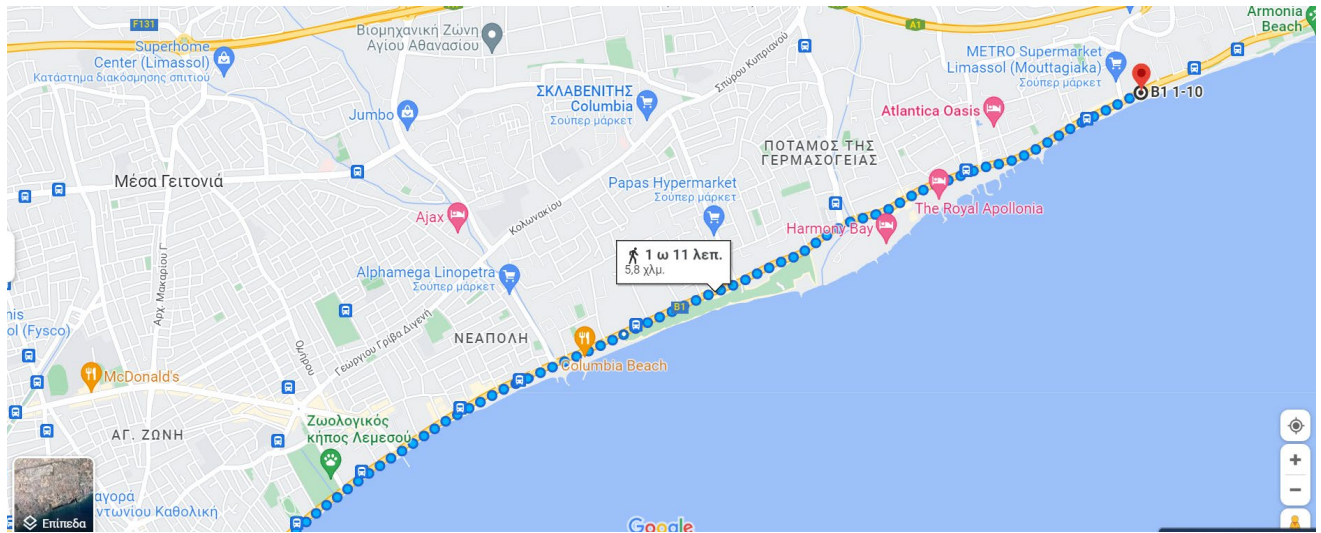
Ανταποκρίνεται στις ρεαλιστικές ανάγκες των παράκτιων περιοχών έρευνας μας αφού στα κριτήρια και στους δείκτες ποιοτικών χαρακτηριστικών όσο και στα ερωτηματολόγια συμμετείχαν και οι τοπικοί εμπειρογνώμονες που γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες των παραλιών σε όλους τους τομείς της αειφόρου ανάπτυξης, καλύπτοντας αυτές με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και πάντα προς όφελος του περιβάλλοντος, του κοινωνικού συνόλου και φυσικά της οικονομικής ανάπτυξης των παράκτιων περιοχών.

Παρέχει την πρωτοτυπία και την δυνατότητα αξιολόγησης του προτύπου από τους επισκέπτες της παραλίας αφού δίνει την δυνατότητα μέσω ενός σύντομου και ανώνυμου ερωτηματολογίου, να κρίνει και να αξιολογήσει τόσο το ίδιο το διαχειριστικό σχέδιο - πρότυπο όσο και την εφαρμογή του, αλλά και να βαθμολογήσει την ίδια την παραλία.

Επιπλέον στο μεσοπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό με τη βοήθεια γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών μπορεί να οριστεί μια βάση δεδομένων ικανή να χειρίζεται χωρικά και μη δεδομένα (με τη μορφή ψηφιοποιημένων χαρτών και με τη μορφή αλφαριθμητικών εγγραφών). Τα χωρικά δεδομένα προέρχονται σε μεγάλο βαθμό από τις συντεταγμένες των υπαρχόντων σε χαρτί χαρτών που είναι αποθηκευμένες σε αρχεία υπολογιστών ενώ τα υπόλοιπα αποτελούνται από λεπτομερείς εγγραφές για κάθε χαρακτηριστικό γνώρισμα ή στοιχείο που βρίσκεται σε αυτούς τους χάρτες με τα στοιχεία να αναφέρονται στις συντεταγμένες τους (McAdam, 1999). Θεωρείται ότι τα δεδομένα του γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών μπορούν να φέρουν σημαντική επιπρόσθετη αξία στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο μάνατζμεντ του τουρισμού μέσα από την ανάλυση των δεδομένων, την μοντελοποίηση και την πρόβλεψη (McAdam, 1999). Με τη χρήση ψηφιακών χαρτών, είναι δυνατή η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τα εδάφη του προορισμού, την καταγραφή των υποδομών και την ανθρώπινη παρέμβαση στον προορισμό. Έχοντας όλες τις παραπάνω πληροφορίες, μπορεί να αναπτυχθεί ένα σύστημα παροχής πληροφοριών με βάση την τοποθεσία του χρήστη (Location Based Information Service – LBIS) στο οποίο οι πληροφορίες που παρέχονται στους επισκέπτες αφορούν δεδομένα που παρέχονται από τους χρήστες για οτιδήποτε τους εντυπωσίασε ή δυσαρέστησε στην ελεγχόμενη περιοχή έρευνας μας . Αυτή η υπηρεσία προς τους επισκέπτες μπορεί να δοθεί είτε μέσω του δικτύου GPRS στις κινητές συσκευές όπως είναι τα smartphones και τα PDAs είτε μέσω διαδικτύου σε υπολογιστές. Ο κύριος στόχος της πρακτικής αυτής είναι η ανάπτυξη ενός συστήματος υπολογιστικής νοημοσύνης βασισμένου στην καινοτόμο μεθοδολογία των υβριδικών γνώσεων Neuron Certainty Fuzzy Cognitive Maps για αποτελεσματική υποστήριξη αποφάσεων σε παραλίες τόσο στην Κύπρο όσο και στην ευρύτερη λεκάνη της Μεσογείου. Πιο συγκεκριμένα, εάν αλλάξουν οι τιμές συγκεκριμένων παραγόντων τότε ο αντίκτυπος μιας τέτοιας αλλαγής σύμφωνα με το συνολικό σύστημα θα μπορεί να υπολογιστεί προκειμένου να προβλεφθεί η διαχείριση της εκάστοτε παραλίας με οποιαδήποτε νέα αλλαγή.

Αυτή η μέθοδος επεξεργασίας δεδομένων επιτρέπει την ανάπτυξη διαφόρων σεναρίων, την ποιοτική τους ανάλυση και τελικά την επιλογή της καταλληλότερης λύσης όσον αφορά την διαχείριση, την τιμολόγηση και την ανάλογη ποιότητα υπηρεσιών. Η εμπειρία και το υπόβαθρο κάθε εμπλεκόμενου θα εξασφαλίσει την επιτυχία του προγράμματος και την παραγωγή

ποιοτικών αποτελεσμάτων που μπορούν να αναπτυχθούν περαιτέρω και να εμπορευματοποιηθούν μετά το τέλος της έρευνας.

Φωτογραφία 1: Περιοχή έρευνας, από μόλο Λεμεσού μέχρι τα δημοτικά όρια της Γερμασόγειας

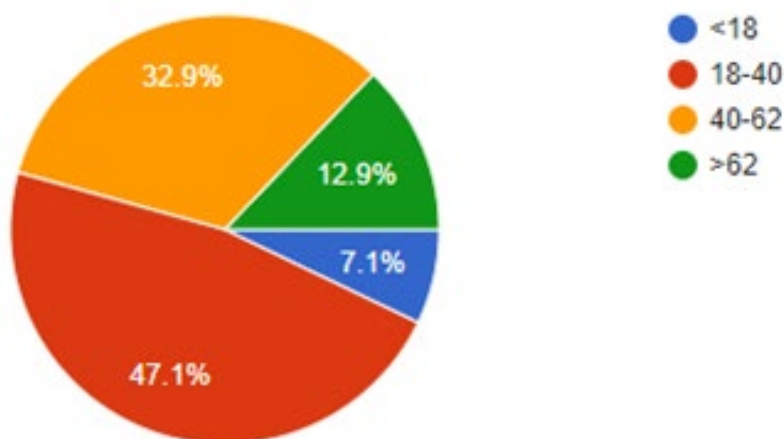
5.Συζήτηση των αποτελεσμάτων

Συμπληρώθηκαν:

210 ερωτηματολόγια το 2018 και

70 ερωτηματολόγια το 2020 για τα κριτήρια κατά προτεραιότητα επισκεψιμότητας και τον βαθμό ικανοποίησης τους

1. Ηλικία

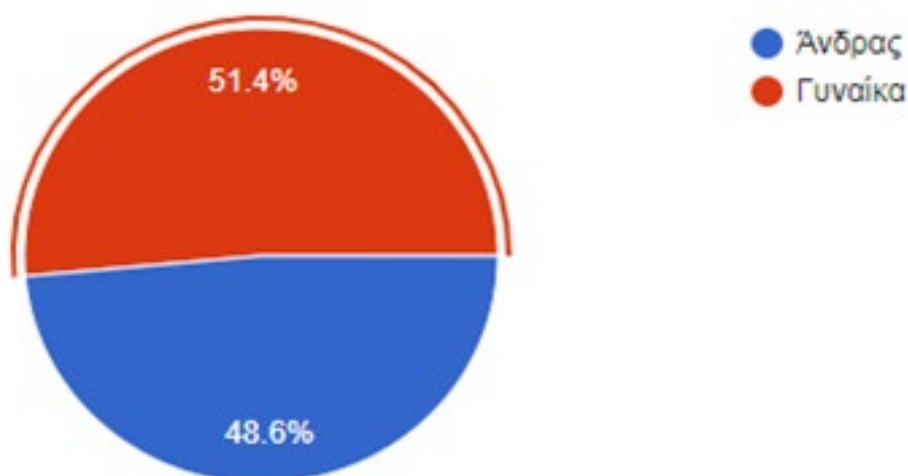
Γράφημα 1: Ηλικιακό εύρος επισκεπτών

Το γράφημα 1 μας παρουσιάζει την κατανομή επισκεψιμότητας της περιοχής έρευνας μας η οποία σε ποσοστό 47.1% χρησιμοποιείται από άτομα ηλικίας 18-40 χρονών και ακολουθεί η κατηγορία 40-62 χρονών. Η ηλικιακή ομάδα 0-18 κάνει χρήση της παραλίας για αναψυχή συνοδευόμενη ή χωρίς. Η ομάδα 18-40 είναι η ομάδα η οποία αξιοποιεί την παραλία για κολύμπι, άθληση, ηλιοθεραπεία, κοινωνικοποίηση, σαν χώρο χαλάρωσης από την καθημερινότητα και την ρουτίνα. Είναι η ομάδα που έχει απαίτηση να γίνεται ολιστική

αξιοποίηση της παράκτιας ζώνης, αισθητική, οικολογική-περιβαλλοντική αλλά και να καλύπτει και τις απαιτήσεις των λουομένων σε θέματα άνεσης και εξυπηρέτησης.

2. Φύλο

Γράφημα 2 : Φύλο επισκεπτών

ΦΥΛΟ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Αν	102	48,6	48,6	48,6
	Γυ	108	51,4	51,4	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

ΗΛΙΚΙΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	<18	15	7,1	7,1	7,1
	>62	27	12,9	12,9	20,0
	18-40	99	47,1	47,1	67,1
	40-62	69	32,9	32,9	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Στο Γράφημα 2 είναι σε ισορροπία αφού δεν φαίνεται κάποια ιδιαίτερη προτίμηση από τους άντρες ή τις γυναίκες.

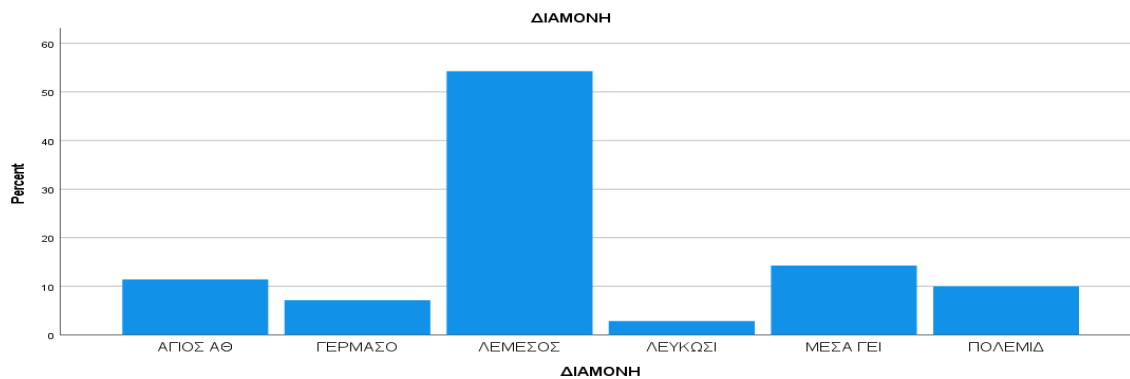
3. Τόπος διαμονής

ΔΙΑΜΟΝΗ

N	Valid	210
	Missing	0

ΔΙΑΜΟΝΗ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΙΟΣ ΑΘ	24	11,4	11,4	11,4
	ΓΕΡΜΑΣΟΠ	15	7,1	7,1	18,6
	ΛΕΜΕΣΟΣ	114	54,3	54,3	72,9
	ΛΕΥΚΩΣΙΟ	6	2,9	2,9	75,7
	ΜΕΣΑ ΓΕΙ	30	14,3	14,3	90,0
	ΠΟΛΕΜΙΔΟ	21	10,0	10,0	100,0
	Total		210	100,0	100,0

Γράφημα 3: Τόπος διαμονής επισκεπτών

Γράφημα 4: Πληθυσμιακή αποτύπωση δήμων, συνολική και ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο

Το γράφημα 3 που υποστηρίζεται και από το Γράφημα 4 μας παρουσιάζει την δημογραφική επισκεψιμότητα του συνόλου των λουομένων η οποία κατά συντριπτική πλειοψηφία είναι από την Λεμεσό σε ποσοστό 54.3% και ακολουθούν οι γύρω περιοχές. Στα πιο πάνω δεδομένα πρέπει να συνυπολογίσουμε την έκταση αλλά και τον πληθυσμό της κάθε περιοχής. Ο δήμος Λεμεσού καλύπτει έκταση περίπου 35.5 τετραγωνικά χιλιόμετρα με πληθυσμό 101,000 κατοίκους(2845 περίπου κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο), ο δήμος αγίου Αθανασίου 14.3 τετραγωνικά χιλιόμετρα με 14347 κατοίκους(1005 περίπου κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) , ο δήμος Γερμασόγειας 15.7 τετραγωνικά χιλιόμετρα με 13421 διαμένοντες(855 περίπου κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο), ο δήμος Λευκωσίας 50.3 τετραγωνικά χιλιόμετρα με 326,980(6500 περίπου κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο), ο δήμος Μέσα Γειτονιάς 3.6 τετραγωνικά χιλιόμετρα με 14,477 κατοίκους (4021 περίπου κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) και ο Δήμος Πολεμιδιών 20.4 τετραγωνικά χιλιόμετρα με 28,839 κατοίκους(1414 περίπου κάτοικοί ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο).

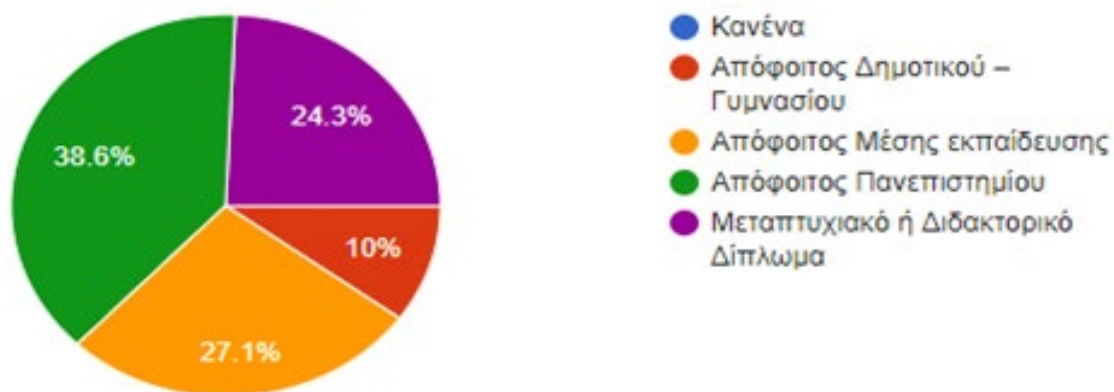
Είναι λογική η μικρή προσέλευση από τον Δήμο Λευκωσίας λόγω και της μεγάλης χιλιομετρικής απόστασης με την περιοχή έρευνας μας.

Οι λουόμενοι από Λεμεσό αν και περισσότεροι αναλογικά σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο μας, βάση του γραφήματος 3 και 4,πλυθησμιακής αναλογίας, είναι λιγότεροι αφού ίσως προτιμούν τις παραλίες του δήμου Λεμεσού, περιοχής ακτής Ολυμπίων.

Αξιοσημείωτη είναι και η παρουσία λουομένων από την περιοχή Πολεμιδιών που θα μπορούσαν να έχουν πιο εύκολη πρόσβαση στην περιοχή Lady's smile. Αυτό γίνεται κυρίως λόγω της προσβασιμότητας, του οδικού δικτύου ,αλλά και των καλύτερων υποδομών και υπηρεσιών στην περιοχή έρευνας μας. Είναι καλό να αναφέρουμε ότι με την ολοκλήρωση των υποδομών ανάπτυξης στην περιοχή του Lady's smile, ασφαλιτόστρωση οδικού δικτύου, λειτουργία του μεγαλύτερου θεματικού καζίνο – Resort , γενναιόδωρη ανακαίνιση και λειτουργία ακόμα 3 κέντρων αναψυχής θα αποτελέσει πόλο έλξης εγχώριου αλλά και επισκεπτών από το εξωτερικό λόγω και των υψηλών πλέον υπηρεσιών που θα προσφέρει περιοχή. Η περιοχή αυτή είναι αξιοσημείωτο να αναφέρω ότι πλέον υπόκειται και στον Δήμο Ύψωνα που είναι ο πιο δραστήριος δήμος σε θέματα πράσινης αλλά και έξυπνης ανάπτυξης.

Η συλλογή δεδομένων έγινε από την Στατιστική Υπηρεσία που είναι η αρμόδια αρχή για τον καταρτισμό και δημοσίευση των επίσημων στατιστικών στοιχείων της Κύπρου από την Απογραφή Πληθυσμού 2011 που σχετίζονται με τον πληθυσμό που καταγράφηκε κατά επαρχία.

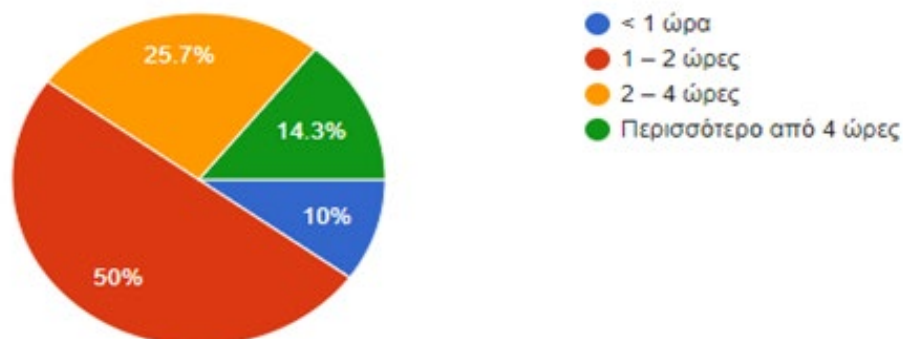
4. Επίπεδο Σπουδών

Γράφημα 5: Επίπεδο μόρφωσης επισκεπτών

Πιο πάνω φαίνεται το μορφωτικό επίπεδο των επισκεπτών. Η ερώτηση αυτή τέθηκε για να μπορέσω να διακρίνω την ικανότητα αλλά και τις παραστάσεις που μπορεί να έχει ο λουόμενος από το επίπεδο μόρφωσης του έτσι ώστε να μπορέσει να υποστηρίξει τις ερωτήσεις που θα του ανατεθούν.

5. Διάρκεια παραμονής στην παραλία

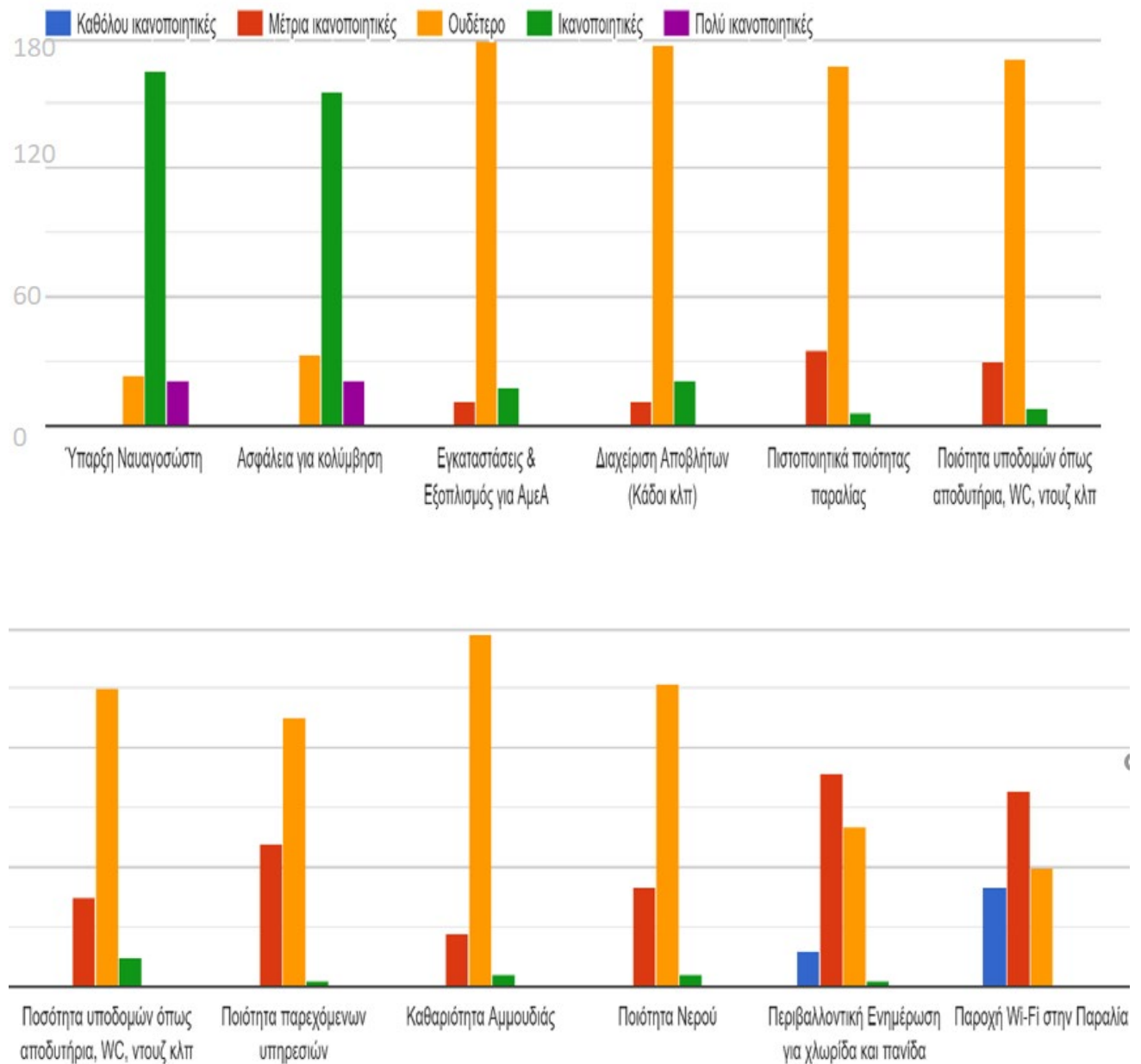

Γράφημα 6: Διάρκεια παραμονής λουομένων

Στο πιο πάνω γράφημα της ερώτησης 5 και γραφήματος 6 φαίνεται ότι η ωφέλιμη παρουσία στην παραλία είναι περίπου 2 ώρες. Είναι βέβαιο ότι χρειάζεται βελτίωση τόσο στην ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών όσο και στην αξιοποίηση των υποδομών και εγκαταστάσεων έτσι ώστε η εμπειρία του επισκέπτη να παραταθεί με την ανάλογη αξιοποίηση του χρόνου του σε δραστηριότητες είτε απλά παράταση της αισθητικής του εμπειρίας.

ΗΛΙΚΙΑ * ΧΡΟΝΟΣ * ΜΟΡΦΩΣΗ Crosstabulation							
Count		ΧΡΟΝΟΣ				Total	
ΜΟΡΦΩΣΗ	ΗΛΙΚΙΑ	< 1 ώρα	1 – 2 ώρες	2 – 4 ώρες	Περισσότερο		
Απόφοιτος Μέσης εκ	ΗΛΙΚΙΑ	>62	0	0	3	3	6
		18-40	3	18	0	9	30
		40-62	3	0	15	3	21
	Total		6	18	18	15	57
Απόφοιτος Πανεπισπ	ΗΛΙΚΙΑ	>62	3	3	0	0	6
		18-40	0	39	9	3	51
		40-62	3	9	9	3	24
	Total		6	51	18	6	81
Μεταπτυχιακό ή Διδ	ΗΛΙΚΙΑ	<18	0	3	0	0	3
		>62	0	3	0	6	9
		18-40	3	9	3	0	15
		40-62	0	18	3	3	24
	Total		3	33	6	9	51
Απόφοιτος Δημοτικό	ΗΛΙΚΙΑ	<18	0	3	9		12
		>62	6	0	0		6
		18-40	0	0	3		3
	Total		6	3	12		21
Total	ΗΛΙΚΙΑ	<18	0	6	9	0	15
		>62	9	6	3	9	27
		18-40	6	66	15	12	99
		40-62	6	27	27	9	69

6.Επαρκούν για σας οι σημερινές παροχές/υπηρεσίες που προσφέρονται στην παραλία;

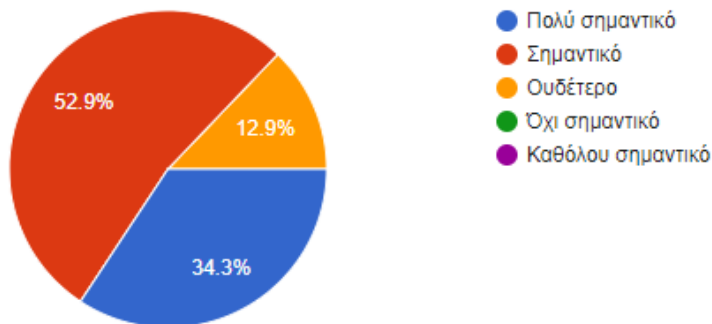

Γράφημα 7: Ικανοποίηση παροχών/υπηρεσιών που προσφέρονται στην παραλία 2018

Στο γράφημα 7, υπάρχει μια δυσαρέσκεια στην κατηγορία Περιβαλλοντική Ενημέρωση για χλωρίδα και πανίδα καθώς και στην Παροχή Wi-Fi στην Παραλία. Φαίνεται επίσης ότι το αίσθημα ασφάλειας από τους ναυαγοσώστες υπάρχει. Αξιοσημείωτο είναι ουδετερότητα στις πλείστες των κατηγοριών οι οποίες χρήζουν βελτίωση που με την σωστή διαχείριση και

επίβλεψη από τους λειτουργούς παραλιών και τους εμπειρογνώμονες των διοικητικών περιοχών τους, θα μπορούσε να αυξήσει την διάρκεια παραμονής στην παραλία και αξιοποίηση πιο εποικοδομητικά και με αίσθημα ικανοποίησης της παραλίας και των υπηρεσιών της.

7. Πόσο σημαντικό θεωρείτε την πιστοποίηση ως αιχμή παραλία ;

Γράφημα 8: Σημαντικότητα πιστοποίησης παραλίας ως αιχμή

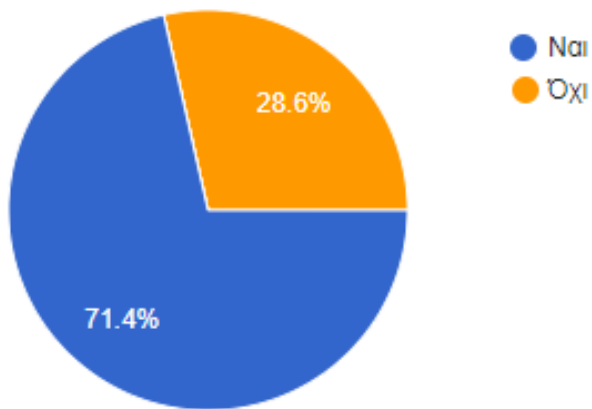
Ο σχεδιασμός οργανωμένων χώρων παραλίας με αρχές αιχμής διαχείρισης αποτελεί βασικό ζητούμενο για την Κύπρο, καθότι ο τουρισμός αποτελεί τη βαριά βιομηχανία της χώρας.

Η «αιχμή οργανωμένη παραλία» είναι αυτή που διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές ασφάλειας για τους χρήστες και παρέχει όλες εκείνες τις ανέσεις, χωρίς όμως να δημιουργούνται περιβαλλοντικές ή κοινωνικές πιέσεις στην περιοχή.

Οι παραλίες παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στο μάρκετινγκ και στον τρόπο προώθησης της Κύπρου ως τουριστικό προορισμό. Πολλοί από τους επισκέπτες έρχονται στην Κύπρο για τον ήλιο την θάλασσα και την άμμο και γοητεύονται από τις όμορφες καθαρές παραλίες τα πεντακάθαρα γαλάζια νερά την πατροπαράδοτη κυπριακή φιλοξενία και τα κυπριακά φαγητά. Όμως η Κύπρος δεν είναι η μόνη χώρα η οποία φημίζεται για τις παραλίες της αφού η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ελλάδα και η πολύ ανταγωνιστική Τουρκία γίνονται κάθε χρόνο πολύ ανταγωνιστικές με τεράστιες εισροές τουριστών με ελκυστικά πακέτα διακοπών, για το λόγο αυτό πρέπει να είμαστε πάντοτε ενεργεί διατηρώντας υψηλό επίπεδο υπηρεσιών στα πλαίσια πάντα της στοχευμένης εθνικής στρατηγικής.

Αν και η πλειονότητα των επισκεπτών έχουν σαν βασικό κριτήριο το κόστος και όχι την περιβαλλοντική συνείδηση, αυτά που ζητούν σε ότι αφορά την ποιότητα των διακοπών τους είναι μέρος του μοντέλου μιας αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης.

8. Θα θέλατε να αναβαθμιστούν ακόμα περισσότερο οι προσφερόμενες παροχές και υπηρεσίες στην συγκεκριμένη παραλία όπως προστασία περιβάλλοντος, καλύτερη διαχείριση αποβλήτων, εξοπλισμός παραλίας, υποδομές, ασφάλεια λουομένων;

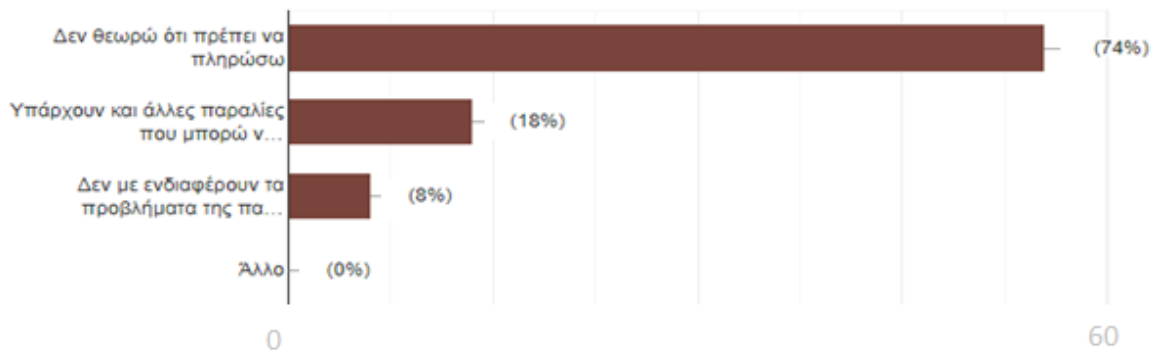

Γράφημα 9 : Είναι αναγκαία η αναβάθμιση στην περιοχή έρευνας μας;

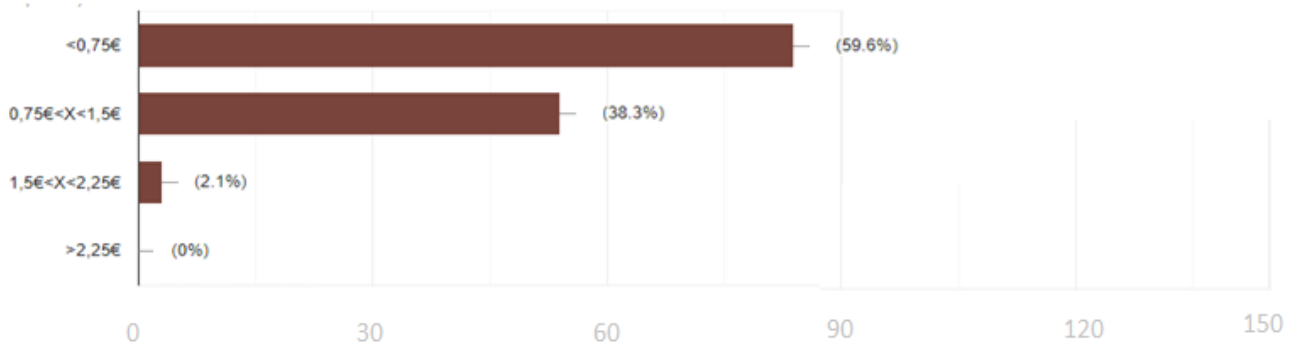
Είναι φανερό στο γράφημα 9 η αναγκαιότητα της αναβάθμισης των υποδομών, του εξοπλισμού και υπηρεσιών στις παραλίες μας έτσι ώστε να αξιοποιήσουμε το εποχικό πλεονέκτημα μας, με την μεγάλη ετήσια χρονικής διάρκειας ηλιοφάνεια. Με τον τρόπο αυτό θα είμαστε ανταγωνιστική έναντι άλλων ξένων χωρών αφού θα προσφέρουμε μεγαλύτερη διάρκεια του έτους αξιοποίηση της παράκτιας ζώνης επιμηκύνοντας επίσης την ανάγκη θέσεων εργασίας και γενικά την διαχείριση της παράκτιας ζώνης

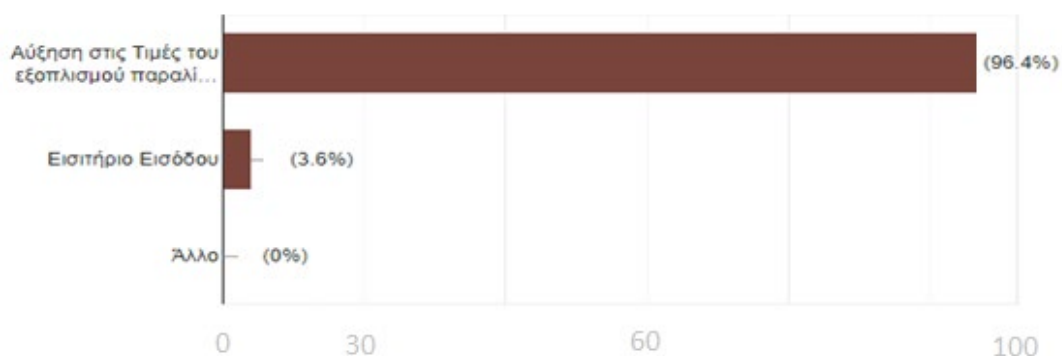
9α) Αν Όχι, ποιος θα ήταν ο κύριος λόγος

9β) Αν ΝΑΙ, ποιο θα ήταν ένα αποδεκτό οικονομικό αντίτιμο ανά άτομο;

9γ) Αν ΝΑΙ, πως θα θέλατε να πληρώσετε αυτό το αντίτιμο;

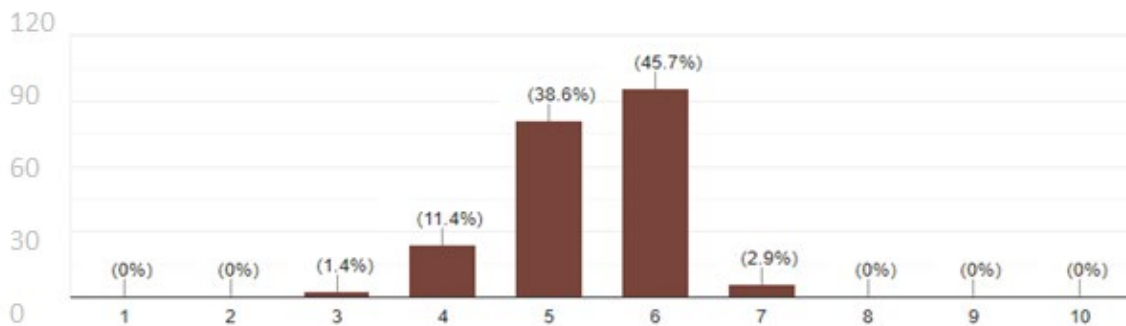
Πιο πάνω υπάρχει μια αρνητική στάση στην επιπλέον επιβάρυνση του επισκέπτη που θεωρεί δεδομένη την υποχρέωση της δημοτικής υπηρεσίας και του κράτους της αναβάθμισης της παραλίας με τους εκάστοτε φόρους που επιβαρύνεται.

Συνήθως όμως αυτά που θεωρούμε ωραία ενδεχομένως να κοστίζουν πιο ακριβά απ' όσο είμαστε διατεθειμένοι να ξοδέψουμε. Φυσικά, δεδομένου ότι η αισθητική αξιολόγηση είναι αξιακής φύσης, περιέχει πάντα αρκετή ποσότητα υποκειμενικότητας που σχετίζεται με την ατομική και κοινωνική εμπειρία του αντιληπτή, με τις προσωπικές και κοινωνικές του συμπάθειες.

10. Θα προτείνατε τη συγκεκριμένη παραλία σε κάποιο γνωστό σας-επιλέξτε ΜΟΝΟ μια απάντηση

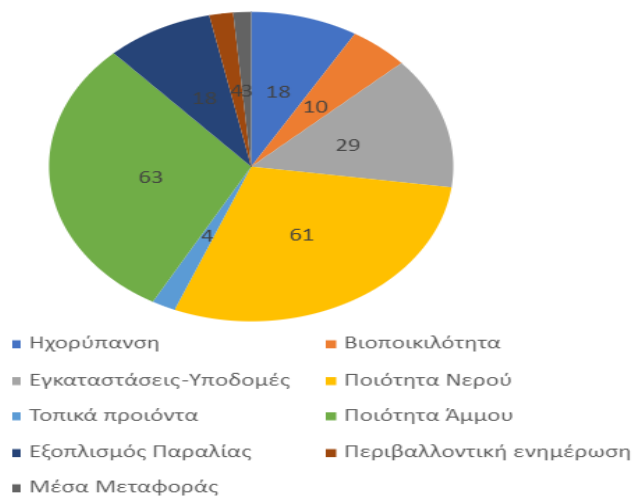
(0) = τελείως απίθανο να την προτείνεται (5)= ουδέτερο (6-10)=πολύ πιθανόν εως σίγουρο να την προτείνεται

210 Απαντήσεις

11. Κριτήριο κατά προτεραιότητα επισκεψιμότητας

Κριτήριο Επισκεψιμότητας

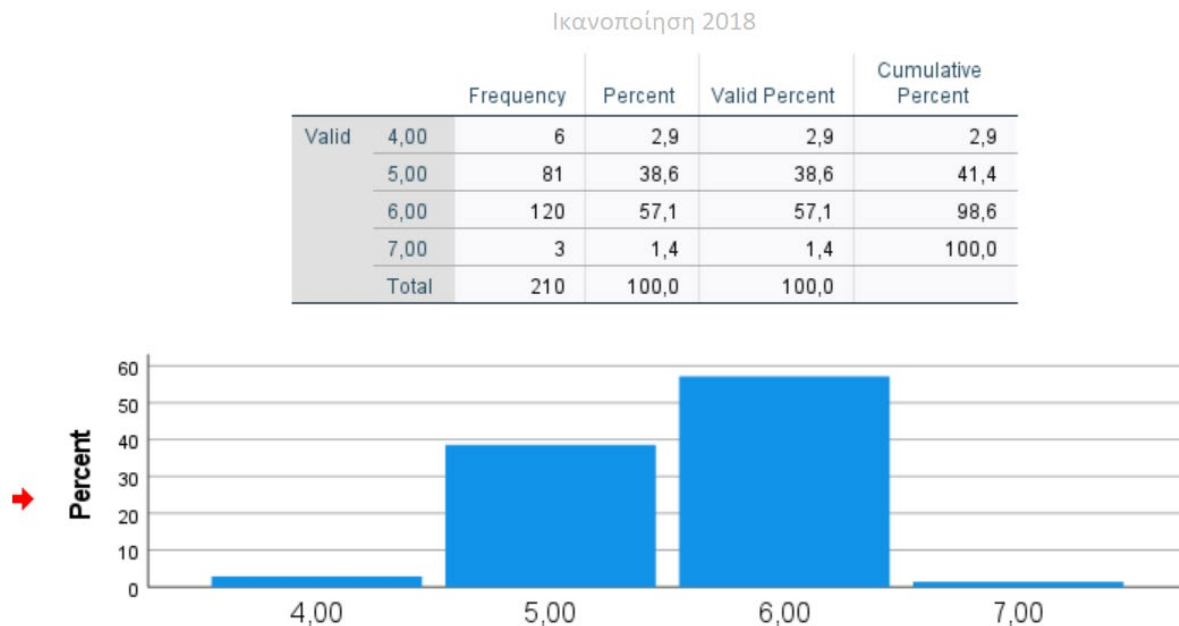

Γράφημα 10: Κριτήριο κατά προτεραιότητα επισκεψιμότητας

Στο γράφημα 10 οι λόγοι που κατά προτεραιότητα οι λουόμενοι επιλέγουν μια παραλία είναι η ποιότητα του νερού μαζί με την ποιότητα της άμμου. Ακολουθούν οι υποδομές και η ποιότητα των εγκαταστάσεων μαζί με τον εξοπλισμό παραλίας που προσφέρουν την ικανοποίηση και χαλάρωση κατά την διάρκεια της παρουσίας του επισκέπτη στην παραλία. Αξιοσημείωτο ποσοστό παρατηρήθηκε και στην κατηγορία ηχορύπανση η οποία επηρεάζει την ηρεμία του λουόμενου. Ακολουθούν οι κατηγορίες περιβαλλοντική ενημέρωση, βιοποικιλότητα, τα μέσα μαζικής μεταφοράς και η προώθηση των τοπικών προϊόντων. Είναι ξεκάθαρο ότι η πρώτη αισθητική εικόνα της παραλίας είναι η άμμος, το νερό, ο εξοπλισμός και υποδομές που μαζί με το επίπεδο του ήχου δημιουργείτε η πρώτη και επικρατέστερη εικόνα.

12. Λαμβάνοντας υπόψη την φυσική ομορφιά της παραλίας, τις παροχές και τις προσφερόμενες υπηρεσίες της παραλίας, τις υποδομές και γενικά όλα τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης παραλίας, σας παρακαλούμε πολύ όπως την βαθμολογήσετε από 1 έως 10 - επιλέξτε ΜΟΝΟ μια απάντηση. *

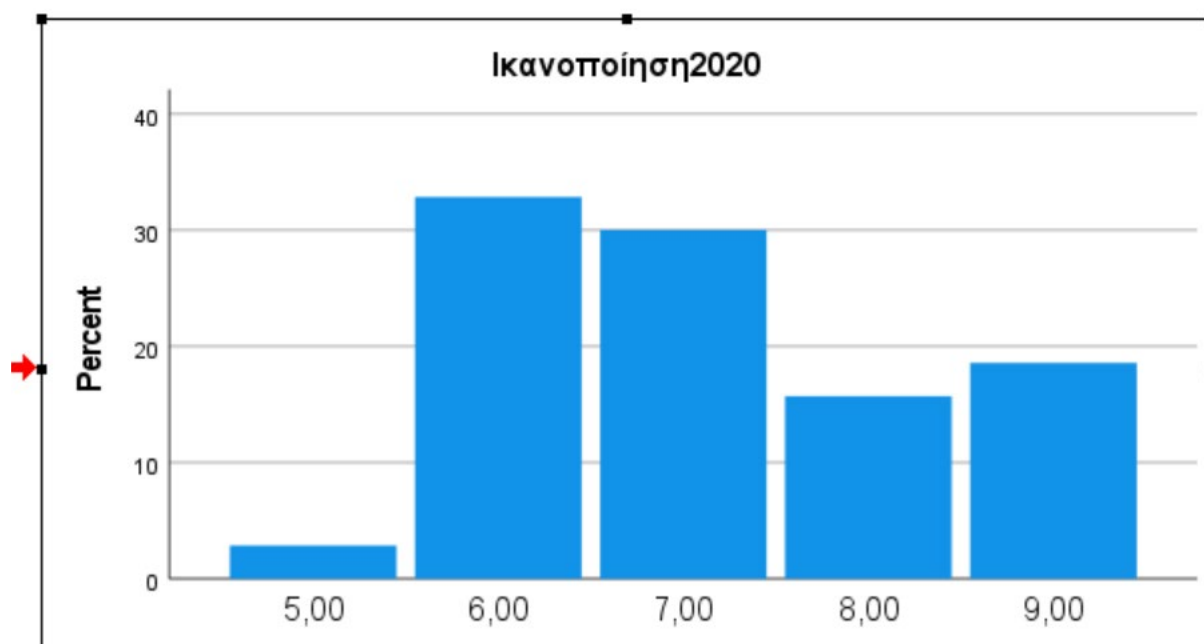
1 = Πολύ Κακή Αειφόρα παραλία - 10 = Πολύ Καλή / Τέλεια Αειφόρα παραλία

Γράφημα 11: Ικανοποίηση επισκεπτών για υπηρεσίες και υποδομές στην περιοχή έρευνας μας, Καλοκαίρι 2018

Ικανοποίηση2020

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 5,00	2	2,9	2,9	2,9
6,00	23	32,9	32,9	35,7
7,00	21	30,0	30,0	65,7
8,00	11	15,7	15,7	81,4
9,00	13	18,6	18,6	100,0
Total	70	100,0	100,0	

Γράφημα 12: Ικανοποίηση επισκεπτών για υπηρεσίες και υποδομές στην περιοχή έρευνας μας, Καλοκαίρι 2020

Πιο πάνω στο γράφημα 10 γίνεται αναφορά βάση των κατά προτεραιότητα-σημαντικότητας των κριτηρίων επισκεψιμότητας και ο βαθμός ικανοποίησης, γράφημα 11, των επισκεπτών για υπηρεσίες και υποδομές στην περιοχή έρευνας μας. Ακολουθούν οι προτάσεις αναβάθμισης που κάποιες υλοποιήθηκαν και είχαν σαν αποτέλεσμα την μεγαλύτερη ικανοποίηση των επισκεπτών το Καλοκαίρι του 2020 (Γράφημα 12) και κάποιες καλές πρακτικές που είναι στο στάδιο υλοποίησης τους:

✓ **Πολύ σημαντικό**

η ποιότητα νερού μαζί με την ποιότητα άμμου είναι οι πιο σημαντικές πτυχές για μια αιεφόρο μπλε παραλία σύμφωνα με τους χρήστες της.

-η ποιότητα νερού επιβάλλει τη συμμόρφωση με τα υψηλότερα πρότυπα της ευρωπαϊκής οδηγίας για την ποιότητα των νερών κολύμβησης αφού κακής ποιότητας νερό βλάπτει σοβαρά την υγεία και ανάλογα με το πόσο κακής ποιότητας είναι μπορεί να βλάψει το φυσικό περιβάλλον αλλά και τη θαλάσσια βιοποικιλότητα. Έρευνες έχουν δείξει ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της αντίληψης της ποιότητας του νερού και της οπτικής μόλυνσης. Ο Dinius (1981) έδειξε ότι οι χρήστες οι οποίοι πρόσεξαν την παρουσία σκουπιδιών στην παραλία σχημάτισαν την εντύπωση ότι και το νερό ήταν φτωχής ποιότητας. Το κοινό δεν θα εκτιμήσει τις προσπάθειες καθαρισμού των τόπων αναψυχής αν παράλληλα δεν καταβληθεί και προσπάθεια βελτίωσης και της ποιότητας νερού. Επιπλέον ο Morgan (1996) έδειξε ότι παραλίες οι οποίες έχουν την μεγαλύτερη συσσώρευση απορριμμάτων, έχουν επίσης και την φτωχότερη ποιότητα νερού. Η απλή εφαρμογή της οδηγίας για τα νερά κολύμβησης δεν αρκεί αν οι χρήστες της παραλίας δεν νιώσουν οι ίδιοι ότι το νερό έχει καθαρίσει από θαλάσσια απορρίμματα.

Συστείνεται η ανάρτηση αποτελεσμάτων των αναλύσεων στην ενημερωτική πινακίδα της παραλίας για να δημιουργήσουμε το αίσθημα ασφάλειας και άνεσης στον επισκέπτη.

-η ποιότητα άμμου είναι ένας εξόφθαλμος παράγοντας και υψηλής σημαντικότητας για τους επισκέπτες

Προτεινόμενες δραστηριότητες είναι ο κατάλληλος αριθμός κάδων, η σωστή κατασκευή αλλά και σωστή θέση τοποθέτησης για τα απορρίμματα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη για να αποφύγουμε αποκρουστικές εικόνες από γεμάτους και ξεχασμένους κάδους. Μπορούμε να υιοθετήσουμε οριοθετημένες περιοχές για καπνιστές, μη καπνιστές αλλά και για οικογένειες. Να υπάρχουν σταχτοδοχεία για να περιορίσουμε την απόρριψη τους στην άμμο.

Μια πολύ καλή πρακτική με άριστα αποτελέσματα είναι η τοποθέτηση οικολογικών βιοδιασπώμενων σταχτοδοχείων, όπου επιτεύχθει σημαντική μείωση των αρνητικών εντυπώσεων των επισκεπτών για τα σκουπίδια στην παραλία και για την ποιότητα της άμμου

✓ Σημαντικό

-Εγκαταστάσεις και υποδομές ήταν μια βασική προσδοκία για την ικανοποίηση του επισκέπτη στην παραλία.

Εγκαταστάσεις χώρων υγιεινής όπως τουαλέτες, ντουζιέρες που να εξυπηρετούν όλες τις ειδικές ηλικιακές ομάδες, φιλικά στο περιβάλλον υλικά, αδειούχα και όχι αυθαίρετα. Είναι σημαντικό να δοθεί προσοχή στα υλικά που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή τους συμβάλλοντας στην αισθητική τους εμφάνιση.

Τουαλέτες κομποστοποίησης, έχουν την ιδιαιτερότητα να κάνουν συνεχή αναρρόφηση του αέρα με αποτέλεσμα την λιγότερη δυσοσμία από μια συμβατική τουαλέτα, σε πιστοποιημένες ξύλινες εγκαταστάσεις είναι η ιδανική λύση για το περιβάλλον και την αειφορία αφού συμβάλλει σημαντικά στην μείωση κατανάλωσης νερού και επιτρέπει την παραγωγή οργανικού λιπάσματος. Ακόμη και η επέμβαση στους υφιστάμενους μηχανισμούς στις τουαλέτες μπορεί να εξοικονομήσει τεράστιες ποσότητες νερού αφού για να γίνει ευκολότερο κατανοητό μια συμβατική τουαλέτα χρησιμοποιεί 8λίτρα νερό ανα χρήση ενώ οι σύγχρονοι μηχανισμοί μπορούν να έχουν το ίδιο αποτέλεσμα με 4 λίτρα νερό.

Οι ντουζιέρες στην παραλία να διαθέτουν συστήματα εξοικονόμησης νερού

Έρευνες έχουν δείξει ότι η ευκολία της ανακύκλωσης και όχι η περιβαλλοντική συνείδηση είναι εκείνο που καθορίζει πιο αποτελεσματικά αν κάποιος θα ανακυκλώσει ή όχι(Jackson,2004)

✓ Σημαντικό

-Ηχορύπανση

Η ηχορύπανση μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τον βαθμό απόλαυσης της παραλίας από τους χρήστες. Επίσης ο θόρυβος μπορεί να επηρεάσει κάποια θαλάσσια είδη και να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην βιοποικιλότητα της παραλίας, όπως τα πουλιά. Η χρήση των νέας γενιάς των οικολογικών μηχανών έχουν πολλά οφέλη αφού λειτουργούν με ηλιακή ενέργεια, δεν παράγουν διοξείδιο του άνθρακα αλλά ούτε και θόρυβο.

Περιορισμοί για τα συστήματα μουσικής, περιορισμοί στην ταχύτητα ταχύπλων σκαφών αλλά και στην αγκυροβόληση πέραν των 150 μέτρων από την ακτή με ακριβή αποδεκτά επίπεδα θορύβου. Σε αντιπαράθεση με τους πιο πάνω περιορισμούς πρέπει να είμαστε προσεκτικοί για να μην αποκλείσουμε και να απομακρύνουμε και τις ομάδες τουριστών που έρχονται στην Κύπρο για να απολαύσουν αυτές τις δραστηριότητες.

✓ **Επιθυμητό**

-Επίπλωση παραλίας, εξοπλισμός

- Οι ξαπλώστρες και ομπρέλες παραλίας να είναι κατασκευασμένες από οικολογικό υλικό και αισθητικά ευαίσθητες στο φυσικό περιβάλλον
- Η προσθήκη ξύλινων ομπρελών παραλίας τύπου Thatch και η απομάκρυνση υφασμάτινων διαφημιστικών έχει επηρεάσει θετικά την αισθητική της περιοχής που σε συνδυασμό με τα νέα ξύλινα κρεβατάκια έχει ελκύσει περισσότερο αριθμό επισκεπτών και έχει μεγαλώσει την ικανοποίηση των λουομένων.

-Βλάστηση

- Οι παραλίες πρέπει να υποστηρίζουν ιθαγενή και ενδημικά είδη φυτών που να δημιουργούν υψηλό επίπεδο βιοποικιλότητας. Για να επιτευχθεί πρέπει να γίνει αξιολόγηση της βλάστησης στους αμμόλοφους και στις εισόδους και να καταγραφούν ποια είδη είναι ενδημικά ή ιθαγενή και ποια όχι. Η φύτευση μπορεί να είναι μια δραστηριότητα κοινωνικής ευθύνης μιας εταιρείας ή ακόμα μια δράση εθελοντισμού σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του δήμου. Με την ενσωμάτωση μικρών πινακίδων πληροφόρησης, που περιγράφουν τα φυτά και την προέλευση τους, θα αυξηθεί η ικανοποίηση των χρηστών συμβάλλοντας στη βελτίωση συμπεριφορών.

-Περιβαλλοντική εκπαίδευση ενημέρωση,

- Πληροφορίες για το τοπικό περιβάλλον πρέπει να παρέχονται με καινοτόμο και ελκυστικό τρόπο αλλά και να προσφέρονται περιβαλλοντικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην παραλία

- Η κοινωνική δικτύωση, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ενημέρωσης είναι ένας γρήγορος και απλός τρόπος επικοινωνίας κυρίως με την νεολαία. Επίσης αποτελούν ένα αποτελεσματικό μέσο για ενεργοποίηση και αφύπνιση του κοινού για συμμετοχή σε εκδηλώσεις εθελοντισμού και κοινωνικές δραστηριότητες.
- Βοηθήστε να ενημερωθεί η επόμενη γενιά και να επηρεαστεί θετικά η νεολαία συμμετέχοντας σε παρουσιάσεις σε τοπικά σχολεία και εξασφαλίζοντας την συμμετοχή των σχολείων σε εκστρατείες καθαρισμού παραλιών

-Σήμανση φιλική στο εκάστοτε φυσικό περιβάλλον

- Οι πινακίδες να είναι καλαίσθητες και κατασκευασμένες από υλικά φιλικά με εικόνα σεβόμενη προς το περιβάλλον και να μην διαταράσσουν την φυσιογνωμία και αισθητική της παραλίας

-Βιώσιμα μέσα μεταφοράς,

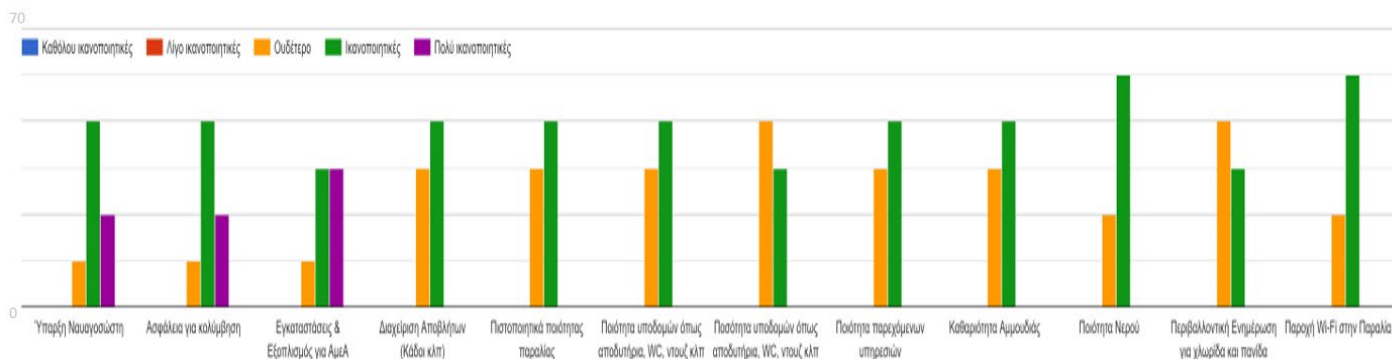
- Μεγιστοποίηση χρήσης μέσων μεταφοράς με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα
- Χρήση φωτοβολταϊκών στις παραλιακές εγκαταστάσεις
- Μπορεί οι μεταφορές να μην επηρεάζουν άμεσα το περιβάλλον μιας παραλίας αλλά η μεταφορά των ανθρώπων προς την παραλία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την ολιστική στρατηγική μιας μπλε παραλίας.
- Προώθηση ποδηλατικών διαδρομών και ασφαλείς θέσεις στάθμευσης δίκυκλων καθώς και πιο ελκυστικούς πεζόδρομους.
- Για οικογένειες με παιδιά οργανώστε κυνήγι θυμαυρού και άλλες ευχάριστες περιβαλλοντικές, πολιτιστικές εκδηλώσεις με διασκεδαστικό και εκπαιδευτικό τρόπο.

-Ενέργειες για παροχή και προώθηση τοπικών προϊόντων

- Η παροχή τοπικών φαγητών και ποτών είναι μια ευκαιρία να αυξηθούν τα οικονομικά οφέλη και να εμπλουτιστεί η εμπειρία των επισκεπτών
- Εκδήλωση προώθησης τοπικών προϊόντων με συμμετοχή τοπικών παραδοσιακών μουσικών και χειροτεχνών .Τέτοιες εκδηλώσεις ασφαλώς θα τύχουν δημοσιογραφικής κάλυψης με συνεπακόλουθο τη θετική προβολή της παραλίας.

13.Επαρκούν για σας οι σημερινές παροχές/υπηρεσίες που προσφέρονται στην παραλία 2020;

Γράφημα 13: Ικανοποίηση παροχών/υπηρεσιών που προσφέρονται στην παραλία 2020

Το γράφημα 13 είναι αποτέλεσμα των ερωτηματολογίων που έχουν συμπληρωθεί το 2020. Στο ίδιο ερώτημα που είχε τεθεί το 2018 υπήρχε μια δυσαρέσκεια στην κατηγορία Περιβαλλοντική Ενημέρωση για χλωρίδα και πανίδα καθώς και στην Παροχή Wi-Fi στην Παραλία. Φαίνεται επίσης ότι το αίσθημα ασφάλειας από τους ναυαγοσώστες υπήρχε. Αξιοσημείωτο ήταν και η ουδετερότητα που υπήρχε στις πλείστες των κατηγοριών.

Στο παρόν γράφημα 13 ξεχωρίζει το αίσθημα ικανοποίησης των επισκεπτών σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες. Αξιοσημείωτο είναι και η ικανοποίηση και το αίσθημα ασφάλειας των λουομένων που επιτεύχθηκε με την παράταση του ωραρίου των ναυαγοσωστών αλλά και τις πολλές πετυχημένες διασώσεις που έχουν πετύχει. Η βελτίωση της προσβασιμότητας για ευπαθείς ομάδες και ΑμεΑ επιτεύχθηκε με την εξασφάλιση χρηματοδότησης και την εγκατάσταση αμφίβιων αμαξιδίων, διαδρόμους προσβασιμότητας και σε κάποια σημεία την εγκατάσταση του SEATRAC που είναι ένα βοηθητικό εργαλείο για τις οικογένειες και τους φροντιστές των ατόμων με αναπηρία να απολαύσουν πιο εύκολα την θάλασσα μαζί με τους αγαπημένους τους. Επίσης είναι ένα κίνητρο για τα άτομα με αναπηρία να επισκεφτούν παραλίες, να κοινωνικοποιηθούν και να διασκεδάσουν, φαίνεται ότι επιτεύχθηκε.

Παρόλο που φαίνεται η ικανοποίηση για την παροχή Wifi, αρκετές υπηρεσίες αλλά και υποδομές θα πρέπει να αναβαθμιστούν ποιοτικά και ποσοτικά. Η περιβαλλοντική ενημέρωση

επίσης θα βοηθήσει έτσι ώστε να επιτευχθεί ικανοποίηση και στις άλλες κατηγορίες και κατεπέκταση η ολιστική προσέγγιση της αειφορίας.

Με την προσπάθεια που έγινε από τις δημοτικές αρχές αλλά και από την παρουσίαση του νέου στρατηγικού σχεδίου του Υφυπουργείου Τουρισμού 2020-2022 και την επιχορήγηση για υποδομές και εξοπλισμό στις παραλίες σε ποσοστό 70% βλέπουμε την βελτίωση που με την σωστή διαχείριση και επίβλεψη από τους λειτουργούς παραλιών και τους εμπειρογνώμονες των διοικητικών περιοχών τους. Αυτό θα βοηθήσει εκτός από την αισθητική εμπειρία και την διάρκεια παραμονής στην παραλία και αξιοποίηση των υπηρεσιών της με αίσθημα ικανοποίησης.

5.1 Αποτελέσματα Διαβούλευσης - Εισηγήσεις

Ακολουθεί παρουσίαση από τις συναντήσεις που είχα με εμπλεκόμενους φορείς για την εθνική στρατηγική. Μπορούμε να διακρίνουμε μετά από διαβούλευση που είχαμε με τους αρμόδιους φορείς κάποιες αλλαγές στην εθνική στρατηγική για τη διαχείριση των παραλιών.

Πιο κάτω θα δούμε το πρόγραμμα επιχορήγησης του κυπριακού οργανισμού τουρισμού για **έργα οργάνωσης και ασφάλειας παραλιών το 2016:**

Τα επιχορηγούμενα έργα αναφέρονται σε αγορά / κατασκευή νέου εξοπλισμού και όχι επιδιορθώσεις / συντηρήσεις υφιστάμενου ούτε ενοικιάσεις εξοπλισμού. Τα έργα περιλαμβάνουν τα εξής: Ναυαγοσωστικούς πύργους, ναυαγοσωστικό εξοπλισμό, μηχανές καθαρισμού άμμου, ράμπες/ μηχανισμούς / εξοπλισμό / τροχοκαθίσματα θαλάσσιας πρόσβασης για ΑμεΑ (άτομα με αναπηρίες), πληροφοριακές πινακίδες παραλίας εκ των οποίων οι πίνακες πληροφοριών Γαλάζιας Σημαίας και τα κατευθυντήρια τόξα προς τις διευκολύνσεις παραλίας να είναι από ξύλο, σκυβαλοδοχεία παραλίας, τασάκια παραλίας πολλαπλής χρήσης (όχι χάρτινα) / σταχτοδόχες παραλίας.

Διευκρινίζεται ότι δεν επιχορηγούνται εξωραϊστικά έργα παραλίας όπως κατασκευή /

επιδιόρθωση πεζόδρομων, κατασκευή/ανακαίνιση αποχωρητηρίων ή και αποδυτηρίων, απομάκρυνση φυκιών, ακτομηχανικές μελέτες και έργα προστασίας διάβρωσης ακτών, στολές και εργατικά κόστη προσωπικού παραλίας. Διευκρινίζεται περαιτέρω ότι στις περιπτώσεις κατασκευαστικών έργων απαιτείται η εκ των προτέρων εξασφάλιση της κατά Νόμο άδειας οικοδομής

σε σύγκριση με το τελευταίο στρατηγικό σχέδιο του Υφυπουργείου Τουρισμού 2020-2022

Επιλέξιμες Κατηγορίες Έργων και Δαπανών

- Σχεδιασμός, κατασκευή και τοποθέτηση πινακίδων κατά προτίμηση από φυσικά υλικά, που να συνάδουν με το περιβάλλον, στις οποίες να περιλαμβάνεται Qr Code με χρήσιμες πληροφορίες για την παραλία, σε πέντε γλώσσες (EN,GR,RU,FR,DE).
- Κατασκευή ή/και ανακαίνιση συγκροτήματος κοινόχρηστων χώρων υγιεινής, το οποίο θα χωροθετείται εκτός ζώνης προστασίας της παραλίας.

Οι νέοι κοινόχρηστοι χώροι υγιεινής που θα κατασκευαστούν θα είναι προσβάσιμοι από ΑμεΑ και θα περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα πιο κάτω:

- Χώρους υγιεινής ανδρών (αποχωρητήρια με ισάριθμους νιπτήρες).
- Χώρους υγιεινής γυναικών (αποχωρητήρια με ισάριθμους νιπτήρες).
- Χώρο υγιεινής κατάλληλα διαρρυθμισμένο, για χρήση από άτομα με αναπηρία ή/και μειωμένη κινητικότητα.
- Αποδυτήριο/α ανδρών.
- Αποδυτήριο/α γυναικών.
- Χώρο εξυπηρέτησης βρεφών (baby changing facilities).

- Μικρή αποθήκη καθαριστικών και αναλώσιμων.
- Εγκαταστάσεις για την εύρυθμη λειτουργία των υποδομών (υδραυλική και ηλεκτρολογική εγκατάσταση, αποχετευτικά).
- Βρύσες / Ντους εξωτερικού χώρου.
- Ξύλινοι διάδρομοι με ελάχιστο πλάτος 1,5 m

Όλες οι υποδομές θα πρέπει να είναι ελαφριάς κατασκευής, με υλικά κατάλληλα και ανθεκτικά στις συνθήκες του θαλάσσιου περιβάλλοντος και φιλικά προς αυτό. Οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να πληρούν όλες τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που προνοούνται από την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία και να έχουν εξασφαλίσει όλες τις απαιτούμενες άδειες από τις αρμόδιες αρχές.

- Κάδοι καθαριότητας / ανακύκλωσης, ελάχιστης χωρητικότητας 80 λίτρων.
- Ομπρέλες παραλίας. Οι ομπρέλες πρέπει να είναι καλής ποιότητας, sun block, από φυσικό υλικό (ψάθα ή καλάμι) ή από ύφασμα μονόχρωμης ύφανσης, ομοιόμορφες, με φυσικές αποχρώσεις που να συμβαδίζουν με τον περιβάλλοντα χώρο Τα αποδεκτά χρώματα των ομπρελών πέραν των ψάθινων που είναι αποδεκτά είναι να είναι το λευκό, το μπεζ/εκρού και το ανοικτό γκρίζο
- Ξαπλώστρες παραλίας. Οι ξαπλώστρες παραλίας πρέπει να είναι ομοιόμορφες, και από καλής ποιότητας υλικά, κατά προτίμηση από φυσικά υλικά πχ. ξύλο, ανθεκτικά στην έκθεση στον ήλιο και στο θαλάσσιο περιβάλλον. Το χρώματα του στρώματος ή του δικτύου που είναι αποδεκτά είναι το μπεζ/ εκρού, το λευκό και το ανοικτό γκρίζο.
- Τραπεζάκια παραλίας με τασάκια ή/και θήκη για προσωπικά αντικείμενα.
- Χειροκίνητες μηχανές καθαρισμού της άμμου με μπαταρία που για την λειτουργία τους

δεν απαιτείται η χρήση κινητήρα βενζίνης ή άλλων καυσίμων

Υποδομές για ΑμεΑ

- Ράμπες για τις οποίες πρέπει να υποβάλλονται προδιαγραφές οι οποίες να τυγχάνουν της έγκρισης του Υφυπουργείου Τουρισμού.
- Πλαστικός ή ξύλινος διάδρομος με ελάχιστο πλάτος 1,5 m για τον οποίο πρέπει να υποβάλλονται προδιαγραφές οι οποίες να τυγχάνουν της έγκρισης του Υφυπουργείου Τουρισμού.
- Αμφίβιο τροχοκάθισμα.
- Συστήματα αυτόνομης θαλάσσιας πρόσβασης.
- Στέγαστρα για τροχοκαθίσματα.
- Κουπαστές σε προσβάσεις στην παραλία.
- Πινακίδες για άτομα με περιορισμένη όραση (σε γραφή Braille).
- Προσθήκες σε υφιστάμενους χώρους υγιεινής για εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρίες.

Φωτογραφία 2: Ομιλητής στον εθνικό κριτή Γαλάζιας Σημαιοῦ για την ολιστική προσέγγιση της παράκτιας ζώνης και προώθηση καλών πρακτικών στις παραλίες μας

Φωτογραφία 3: Διαβούλευση στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, προτάσεις για το πρόγραμμα επιχορήγησης του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για οργάνωση και ασφάλεια παραλιών, Μάιο 2017

Φωτογραφία 4: Συμμετοχή στην πρώτη απονομή της γαλάζιας σημαίας σε μαρίνα στην Κύπρο, Μαρίνα Λεμεσού 2017 από τον εθνικό κριτή

Φωτογραφία 5: Συμμετοχή στην ετήσια συνάντηση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, ΠΑΣΥΞΕ, προωθώντας ολιστικές λύσεις και δράσεις αιεφόρων παραλιών, Blue Beaches.

Φωτογραφία 4: Συνάντηση στην Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας, Μάρτιος 2018, ευρωπαϊκό πρόγραμμα το οποίο εκτελείται κάτω από την ομπρέλα της πρωτοβουλίας MITOMED

Τρεις νέες οργανωμένες παραλίες, στην Ορμήδεια, στην Αλαμινό και στο Ζύγι έχουν επιλεγεί από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας για να ενταχθούν στο πρόγραμμα «Πράσινες Παραλίες». Πρόκειται για ευρωπαϊκό πρόγραμμα το οποίο εκτελείται κάτω από την ομπρέλα της πρωτοβουλίας MITOMED. Φορέας υλοποίησης του προγράμματος στην Κύπρο είναι η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας, η οποία σε συνεργασία με τους συνεργάτες μου υλοποιήσαμε τον στόχο του οικολογικά φιλικού προγράμματος που ήταν η δημιουργία πιο βιώσιμων και ελκυστικών παραλιών. Η τοπιοτέχνηση περιελάμβανε φύτευση ενδημικών φυτών που συνάδουν με τις παραλιακές συνθήκες, τοποθέτηση οικολογικά φιλικών πινακίδων, τοποθέτηση σταχτοδοχείων και καλάθων και δημιουργία μονοπατιών στην άμμο, κατασκευασμένων από ξύλο, ξύλινες ξαπλώστρες και ομπρέλες, επίσης ξύλινες κατασκευές για χώρους υγιεινής, ντους, αποδυτήρια και διευκολύνσεις για άτομα με αναπηρίες».

Στην παραλία της Ορόκλινης φυτεύτηκαν 950 ενδημικά φυτά κατά μήκος του παραλιακού πεζόδρομου, κυρίως σχοινιές και αροδάφνες, ενώ τοποθετήθηκαν κάδοι ανακύκλωσης, δημιουργήθηκαν χώροι στάθμευσης ποδηλάτων και τοποθετήθηκαν παραδοσιακά αλλά και βιοδιασπώμενα πηλίνα τασάκια.

Φωτογραφία 5: Αποτέλεσμα της υλοποίησης τους προγράμματος αναβάθμισης παραλιών,2018

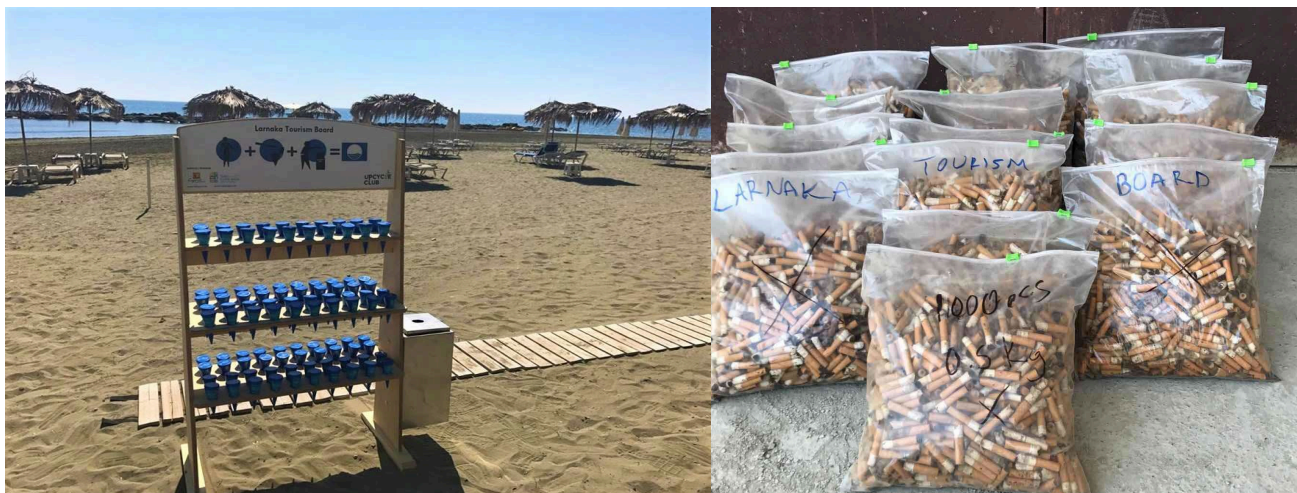

Φωτογραφία 8: Παράδοση στο Δήμο Γερμασόγειας βιοδιασπόμενων σταχτοδοχείων και ξύλινη πινακίδα ενημέρωσης

Φωτογραφία 9: Συμμετοχή στο Youth Environmental Festival με πρωτοβουλία της European Commission in Cyprus

Φωτογραφία10: Οικολογικά Βιοδιασπώμενα Σταχτοδοχεία ως καλή πρακτική αειφορίας-Αποτελέσματα περισυλλογής

Οικολογικά σταχτοδοχεία τοποθετήθηκαν και φέτος, για δεύτερη χρονιά σε παραλίες της Λάρνακας, μετά την περσινή επιτυχία, αφού την περίοδο Ιουνίου-Σεπτεμβρίου 2017 είχαν συγκεντρωθεί 98.490 αποτσίγαρα, που διαφορετικά θα ρύπαιναν την παραλία. Στο δελτίο Τύπου της Εταιρείας Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Λάρνακας και της νεοφυής εταιρείας Fusion Asset Recovery, FAR, αναφέρεται ότι «τα αποτελέσματα της προηγούμενης χρονιάς, που προέκυψαν από τη δράση της τοποθέτησης των οικολογικών σταχτοδοχείων σε δέκα παραλίες της Λάρνακας, ήταν αρκετά ενθαρρυντικά». Ως εκ τούτου, σημειώνεται, αποφασίστηκε όπως η δράση συνεχιστεί και κατά τη φετινή τουριστική σεζόν. Συγκεκριμένα, προστίθεται, «κατά την περίοδο Ιουνίου-Σεπτεμβρίου του προηγούμενου έτους είχαν συλλεγεί 98.490 αποτσίγαρα, με σαφέστατα θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα του άμμου των παραλιών μας». Η συγκεκριμένη δράση αποτελεί πρωτοβουλία της Εταιρείας Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Λάρνακας σε συνεργασία με τον ΚΟΤ, τον Δήμο Λάρνακας και άλλες τοπικές αρχές της περιφέρειας, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας των παραλιών και του τουριστικού προϊόντος της Λάρνακας. Πέραν τούτου, εκτιμούν, η πρωτοβουλία συμβάλλει και στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης. Σύμφωνα με το δελτίο Τύπου, «για την τρέχουσα σεζόν, τα οικολογικά σταχτοδοχεία έχουν τοποθετηθεί στις παραλίες των Φοινικούδων, στην Καστέλα, έναντι των ξενοδοχείων της Λεωφόρου Τάσου Μητσόπουλου, στους Γιαννάδες της Βορόκληνης, στην παραλία Βορόκληνης, στον Φάρο των Περβολιών, στην Καρέτα στο Κίτι, στην πλαζ του ΚΟΤ στην Πύλα και στην παραλία έναντι των ξενοδοχείων της Πύλας». Τα οικολογικά σταχτοδοχεία

αναπτύχθηκαν από την startup FAR, εταιρεία καινοτόμων ιδεών που προάγει την αναβάθμιση των παραλιών, η οποία στηρίζει έμπρακτα το όραμα της δημιουργικής επαναχρησιμοποίησης του UpCycle.Club. «Το κάθε εκθετήριο περιλαμβάνει ξύλινο stand με πινακίδα οδηγιών χρήσης, εκατό βιοδιασπώμενα πλαστικά χωνιά και προσκολλημένο ειδικό ανοξείδωτο κάδο συλλογής αποστειγάρων», αναφέρεται και σημειώνεται ότι «το κάθε χωνί είναι «ντυμένο» με την καμπάνια της Λάρνακας, ώστε να μεγιστοποιείται η προβολή του προορισμού μας στους ξένους, κυρίως, επισκέπτες». Προστίθεται ότι ο επισκέπτης-καπνιστής μπορεί να παραλάβει ένα χωνί για να το χρησιμοποιήσει ως σταχτοδοχείο κατά τη διάρκεια παραμονής του στην παραλία. Κατά την αναχώρησή του θα πρέπει να αδειάσει το περιεχόμενο στον ειδικό κάδο και να το επανατοποθετήσει στο εκθετήριο-stand. Τα αποστειγάρια ανά τακτά χρονικά διαστήματα συγκεντρώνονται, ζυγίζονται και στο τέλος της τουριστικής περιόδου καταγράφονται για να παρουσιαστούν στην ετήσια συνάντηση του Εθνικού Κριτή της Γαλάζιας Σημαίας. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, αναφέρεται ακόμα στο δελτίο Τύπου «εκτιμάται ότι παγκοσμίως πέραν από πέντε τρισεκατομμύρια γόπες εισέρχονται στο περιβάλλον κάθε χρόνο και τη μεγαλύτερη ευθύνη γι' αυτό φέρουν οι επισκέπτες των παραλιών».

Τα αποστειγάρια, επισημαίνεται, «αποτελούν ακούσια τροφή για μεγάλο μέρος της θαλάσσιας πανίδας και αποδεικνύονται θανατηφόρα για τα θαλάσσια είδη». Συγκεκριμένα, σε αντίθεση με το χαρτί και τον καπνό που βιοδιασπώνται, το φίλτρο αποτελείται από 95% συνθετικό πολυμερές οξικής κυτταρίνης, ουσία που διασπάται με πολύ αργούς ρυθμούς και έτσι επιβαρύνει το περιβάλλον για μακρύ χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα «ένα αποστειγάρια μπορεί να χρειαστεί μέχρι και 5 χρόνια για να διασπαστεί σε θαλασσινό νερό, ενώ παράλληλα εκχύνει στο περιβάλλον δηλητηριώδεις χημικές ουσίες όπως κάδμιο, αρσενικό και μόλυβδο. Πέραν της περιβαλλοντικής μόλυνσης, τα αποστειγάρια αποτελούν αντιαισθητικό θέαμα για τους τουρίστες και τους ντόπιους και μειώνουν το επίπεδο ποιότητας του προορισμού»

Φωτογραφία 11: Παρουσίαση στο Global Robot Expo Madrid έξυπνους τρόπους ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και των τοπικών αρχών και τη μετάβαση τους στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

6. Συμπεράσματα

Το Τμήμα Περιβάλλοντος είναι το σημείο επαφής για τις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Πολιτικές που σχετίζονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, όσον αφορά την περιβαλλοντική διάσταση. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να εφαρμόζει μια περιβαλλοντικά αειφόρο, οικονομικά δίκαιη, κοινωνικά υπεύθυνη και πολιτισμικά ευαίσθητη διαχείριση των παράκτιων ζωνών. Σημαντικά νομικά εργαλεία αποτελούν το Πρωτόκολλο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Περιοχών, ως μέρος της Σύμβασης της Βαρκελώνης του Προγράμματος Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών και η Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή στην Ευρώπη της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Παράκτιων Ζωνών. Το Πρωτόκολλο του Προγράμματος Περιβάλλοντος αφορά τα 21 Κράτη της Μεσογείου και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ η Σύσταση αφορά τα 22 παράκτια Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28. Το Πρωτόκολλο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παρακτίων ζωνών της Μεσογείου, που αποτελεί το έβδομο Πρωτόκολλο της Σύμβασης της Βαρκελώνης, είναι το πρώτο νομικό διεθνές εργαλείο, για την αειφόρο διαχείριση και χρήση των παράκτιων ζωνών, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των παράκτιων οικοσυστημάτων, την ποικιλότητα των δραστηριοτήτων και χρήσεων και τις επιπτώσεις τους στον θαλάσσιο και παράκτιο χώρο.

Η έννοια της Κυκλικής Οικονομίας έρχεται να ανταποκριθεί στη φιλοδοξία για αειφόρο ανάπτυξη στα πλαίσια της αυξανόμενης πίεσης από την παραγωγή και κατανάλωση των πόρων και του περιβάλλοντος του πλανήτη και αποτελεί, κατά την άποψή της, το οικονομικό-αναπτυξιακό μοντέλο που θα επιφέρει λύσεις στην οικονομική, οικολογική και κοινωνική κρίση που βιώνει σήμερα η ανθρωπότητα.

Στα πλαίσια ενός ανταγωνιστικού ευρύτερου περιβάλλοντος, η περιοχή αντιμετωπίζει εγγενή προβλήματα που έχουν συσσωρευτεί από τη μονοδιάστατη ανάπτυξη και τυποποίηση του τουριστικού προϊόντος, από την καταπόνηση του φυσικού περιβάλλοντος και από την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών. Κατά συνέπεια, υπάρχει ανάγκη επαναξιολόγησης των πολεοδομικών πολιτικών που αφορούν την τουριστική ανάπτυξη και εισαγωγής τέτοιων

πολιτικών και κινήτρων που θα βοηθήσουν στην ανάκαμψη και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος.

Ο σχεδιασμός οργανωμένων χώρων παραλίας με αρχές αειφορικής διαχείρισης αποτελεί βασικό ζητούμενο για την Κύπρο, καθότι ο τουρισμός αποτελεί τη βαριά βιομηχανία της χώρας. Η «αειφόρα οργανωμένη παραλία» είναι αυτή που διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές ασφάλειας για τους χρήστες και παρέχει όλες εκείνες τις υπηρεσίες και ανέσεις, χωρίς όμως να δημιουργούνται περιβαλλοντικές ή κοινωνικές πιέσεις στην περιοχή.

Βασικές προϋποθέσεις για τον σχεδιασμό μιας οργανωμένης ή μη παραλίας με τις αρχές της αειφόρου διαχείρισης αποτελούν η τήρηση της νομοθεσίας αναφορικά με την ποιότητα των υδάτων, η εμπλοκή όλων των ενδιαφερομένων μερών (πολιτεία, επιχειρήσεις, πολίτες) και η ισχυρή θέληση της πολιτείας να θέσει όρους και κανόνες σχετικά με τη διαχείριση των οργανωμένων παραλιών.

Ο σχεδιασμός ενός ολοκληρωμένου μοντέλου διαχείρισης των παράκτιων ζωνών αποτελεί δράση θεμελιώδους σημασίας, τόσο για την προστασία των ζώντων οργανισμών και των βιοτόπων τους, όσο και για την υλοποίηση της αειφόρου ανάπτυξης και των μπλε παραλιών, ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα της Κύπρου σε προσέλκυση τουριστών σε συνδυασμό με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και τοπικού περιβάλλοντος της χώρας μας.

Με το πρότυπο πιστοποίησης BlueBeach ο σχεδιασμός μιας οργανωμένης παραλίας με βάση τις αρχές της αειφόρου διαχείρισης θα επιτυγχάνεται με την παρακολούθηση της αισθητικής και ψυχολογικής ικανοποίησης των χρηστών και την διασφάλιση της ένταξης καλών πρακτικών διαχείρισης βάσει των απαιτήσεων των διεθνών προτύπων. Με την εκπαίδευση των λειτουργών των παραλιών και του προσωπικού που εργάζεται και διαχειρίζεται την παραλία θα γίνεται καταγραφή και αξιολόγηση των προβλημάτων που υπάρχουν στις παραλίες και θα διασφαλίζονται οι απαιτούμενες υποδομές-εξοπλισμός άνεσης και ασφάλειας με βάση τον πληθυσμιακό δυναμικό στο οποίο μπορεί να ανταπεξέλθει μια παραλία, χωρίς να επιβαρύνεται το φυσικό περιβάλλον. Αυτή η μέθοδος επεξεργασίας δεδομένων επιτρέπει την ανάπτυξη διαφόρων σεναρίων, την ποιοτική τους ανάλυση και τελικά την επιλογή της καταλληλότερης λύσης όσον αφορά την διαχείριση, την τιμολόγηση και την ανάλογη ποιότητα υπηρεσιών. Η

εμπειρία και το υπόβαθρο κάθε εμπλεκόμενου θα εξασφαλίσει την επιτυχία του προγράμματος και την παραγωγή ποιοτικών αποτελεσμάτων που μπορούν να αναπτυχθούν περαιτέρω και να υλοποιηθούν μετά το τέλος της έρευνας.Ετσι μπορούμε να αναβαθμίσουμε την κάθε παραλία και σε συνάρτηση με την προβολή της παραλίας και των δεδομένων της να της δώσουμε ένα κωδικό όνομα, ώστε να δίδεται το δικαίωμα στον χρήστη, εύκολα να επιλέγει το είδος της παραλίας, αλλά και το επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών που επιθυμεί να έχει.

Συνοψίζοντας, οι παραλίες παίζουν καθοριστικό ρόλο στο Κυπριακό τουριστικό προϊόν και η διαφοροποίηση του προϊόντος αυτού αποτελεί τον πιο αποτελεσματικό τρόπο να εξασφαλιστεί ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Οι παραλίες οι οποίες θα εφαρμόζουν τα νέα πρότυπα πιστοποίησης θα διαφημίζονται και θα προωθούνται στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής πρόωξης του τουρισμού σαν οι ιδανικοί τουριστικοί προορισμοί.

Παράρτημα Α

Α.1 Ερωτηματολόγιο

Ερωτηματολόγιο

Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο αφορά την παραλία..... και μόνο αυτή. Σας παρακαλούμε πολύ να απαντήσετε στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο ΜΟΝΟ αν έχετε επισκεφτεί την συγκεκριμένη παραλία ή αν βρίσκεστε στην συγκεκριμένη παραλία.

Σας Ευχαριστούμε πολύ εκ των προτέρων!!!

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΑΡΑΛΙΑΣ: ΠΑΡΑΛΙΑ .....

* Υποχρεωτικό

Ημερομηνία *

Date: .....

1. Ηλικία *

<20

20-40

40-60

>60

2. Φύλο *

Άνδρας

Γυναίκα

3. Περιφέρεια Προέλευσης *

4. Ποιο είναι το επίπεδο σπουδών σας *

Κανένα

Βασική εκπαίδευση (Δημοτικό – Γυμνάσιο)

Απόφοιτος Μέσης εκπαίδευσης

Απόφοιτος Πανεπιστημίου

Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό Δίπλωμα

5. Πόσο σημαντικό για την επιλογή της παραλίας θεωρείτε ότι είναι η ύπαρξη περιβαλλοντικής πιστοποίησης (ύπαρξη συστήματος περιβαλλοντικής προστασίας)? *

Πολύ σημαντικό

Σημαντικό

Ουδέτερο

Όχι σημαντικό

Καθόλου σημαντικό

Εάν η απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση είναι: Σημαντικό ή πολύ σημαντικό, απαντήστε και στην επομένη ερώτηση. Ποια θα ήταν για εσάς η αποδεκτή διάφορα στην τιμή του εξοπλισμού παραλίας που θα ήσασταν διατεθειμένος να πληρώσετε σε σχέση με μια αντίστοιχη παραλία που όμως δεν διαθέτει πιστοποίηση?

Καμία

<5%

5-10%

10-15%

>15%

6. Επαρκούν για σας οι σημερινές παροχές/ υπηρεσίες που προσφέρονται στην συγκεκριμένη παραλία? *

Καθόλου ικανοποιητικές Μέτρια ικανοποιητικές Ουδέτερο Ικανοποιητικές Πολύ ικανοποιητικές

Ύπαρξη Ναυαγοσώστη

Ασφάλεια για ηλιοθεραπεία και κολύμβηση

Ασφάλεια για ηλιοθεραπεία και κολύμβηση

Πιστοποιητικά ποιότητας παραλίας.

Ποιότητα υποδομών όπως αποδυτήρια, WC, ντουζ κλπ

Ποσότητα υποδομών όπως αποδυτήρια, WC, ντουζ κλπ

Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών.

Καθαριότητα Παραλίας.

Καθαριότητα Νερού Πλησίον της Παραλίας.

Περιβαλλοντική Ενημέρωση για χλωρίδα και πανίδα.

Θαλάσσιες δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον.

Παροχή Wi-Fi στην παραλία.

Ύπαρξη Κατάλληλων Υποδομών για Αμεα.

Ύπαρξη Ναυαγοσώστη

Ασφάλεια για ηλιοθεραπεία και κολύμβηση

Διαχείριση Αποβλήτων (Κάδοι κλπ).

Πιστοποιητικά ποιότητας παραλίας.

Ποιότητα υποδομών όπως αποδυτήρια, WC, ντουζ κλπ

Ποσότητα υποδομών όπως αποδυτήρια, WC, ντουζ κλπ

Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών.

Καθαριότητα Παραλίας.

Καθαριότητα Νερού Πλησίον της Παραλίας.

Περιβαλλοντική Ενημέρωση για χλωρίδα και πανίδα.

Θαλάσσιες δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον.

Παροχή Wi-Fi στην παραλία.

Ύπαρξη Κατάλληλων Υποδομών για Αμεα.

7. Πόσο σημαντικό θεωρείτε την πιστοποίηση ως αιεφόρα παραλία για την συγκεκριμένη παραλία? *

Πολύ σημαντικό

Σημαντικό

Ουδέτερο

Όχι σημαντικό

Καθόλου σημαντικό

8. Θα θέλατε να αναβαθμιστούν ακόμα περισσότερο οι προσφερόμενες παροχές και υπηρεσίες στην συγκεκριμένη παραλία (προστασία περιβάλλοντος, καλύτερη διαχείριση αποβλήτων, ασφάλεια κλπ): *

Ναι

Όχι

Δεν ξέρω /Δεν απαντώ

9. Ποιες από τις πιο κάτω βελτιώσεις- αναβαθμίσεις της συγκεκριμένης παραλίας θα θεωρούσατε ότι δικαιολογούν κάποια μικρή επιβάρυνση για τη χρήση της ? (Περισσότερες από μια απαντήσεις)

Ύπαρξη υπευθύνου παραλίας όλη μέρα?

Live καταγραφή δεδομένων παραλίας (θερμοκρασία, αέρα και κυματισμός κλπ) και πρόσβαση μέσω website & mobile application?

Ύπαρξη τοπικών προϊόντων?

Eco Friendly Εξοπλισμός Παραλίας (Ομπρέλες, Ξαπλώστρες κλπ)?

Eco Friendly Υποδομές Παραλίας?

Ποσότητα υποδομών όπως αποδυτήρια, WC, ντουζ κλπ?

Καλύτερη καθαριότητα παραλίας

Μεγαλύτερη χρήση ΑΠΕ στην παραλία?

Αν ΟΧΙ ποιος θα ήταν ο κύριος λόγος για αυτό

Δεν θεωρώ ότι πρέπει να πληρώσω

Υπάρχουν και άλλες παραλίες που μπορώ να πάω

Δεν με ενδιαφέρουν τα προβλήματα της παραλίας

Άλλο

Αν ΝΑΙ, ποιο θα ήταν ένα αποδεκτό οικονομικό αντίτιμο ανά άτομο?

<0,5€

0,5€<X<1€

1€<X<1,5€

1,5€<X<2€

>2€

Πως θα θέλατε να πληρώσετε αυτό το αντίτιμο:

Πληρώνοντας ένα Ποσό Κατά την Είσοδο στην Παραλία

Με Κυτίο Προσφορών

Με Αύξηση στις Τιμές των φόρων

Άλλο

10. Πόσες ώρες περνάτε στην παραλία? *

Λιγότερο από μια ώρα

1 – 2 ώρες

2 – 4 ώρες

Περισσότερο από 4 ώρες

11. Θα προτείνατε την συγκεκριμένη παραλία σε κάποιον γνωστό σας – επιλέξτε ΜΟΝΟ μια απάντηση? *

0 = τελείως απίθανο να την προτείνεται - 5 = ουδέτερο - 10 = τελείως πιθανό να την προτείνεται

12. Λαμβάνοντας υπόψη την φυσική ομορφιά της παραλίας, τις παροχές και τις προσφερόμενες υπηρεσίες της παραλίας, τις υποδομές και γενικά όλα τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης παραλίας, σας παρακαλούμε πολύ όπως την βαθμολογήσετε από 1 έως 10 - επιλέξτε ΜΟΝΟ μια απάντηση. *

1 = Πολύ Κακή Αειφόρα παραλία - 10 = Πολύ Καλή / Τέλεια Αειφόρα παραλία

13. Κριτήριο κατά προτεραιότητα επισκεψιμότητας

14. Θα θέλατε να μας δώσετε το e-mail σας για μελλοντική ενημέρωση.

Σας Ευχαριστούμε Πάρα Πολύ για τον Χρόνο σας και την Βοήθεια σας.

7. Βιβλιογραφία

Κοκκώσης, Χ., (1995), Διαχείριση παράκτιων περιοχών με τουριστική ανάπτυξη, Επιπτώσεις των τουριστικών δραστηριοτήτων– τρόποι ολοκληρωμένης προστασίας και διαχείρισης, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Τμήμα Κέρκυρας, σελ. 4-9

Κοκκώσης Χ., Μπεριάτος Η. (2016) «Χωρική Ανάπτυξη και Σχεδιασμός, Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός και Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών» Επιστημονικό Περιοδικό Αειχώρος, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας.

Παπαθεωχάρη Θ., Κοκκώσης Χ. (2009) «Ανάπλαση παραλιακού μετώπου στις πόλεις της Μεσογείου σε σχέση με την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών» Βόλος, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας

Alanne K. & Saari A., 'Distributed energy generation and sustainable development', (2005), Renewable and sustainable energy reviews

A.K. Tsadiras and K.G. Margaritis, Cognitive Mapping and Certainty Neuron Fuzzy Cognitive Maps", Information Sciences, Vol. 101, pp. 109-130, 1997.

Butler R., 'Tourism-an evolutionary perspective', (1993), Tourism and Sustainable Development: Monitoring, planning, managing, publication series

Papageorgiou EI, Fuzzy Cognitive Maps for Applied Sciences and Engineering – From Fundamentals to Extensions and Learning Algorithms. In: Intelligent Systems Reference Library 54. Berlin, Germany: Springer-Verlag. 2014.

R. Axelrod, Structure of Decision: The Cognitive Maps of Political Elites. Princeton University Press: Princeton, NJ, p. 404, 1976.

Marxist Interpretations of Mailer, Woolf, Wright and Others, National Council of Teachers of English Vol. 34, No. 2, Nov., 1972

Mouhri A, Rachidi T, Papageorgiou EI, Karim M, Alaoui FS. A cognitive map framework to support integrated environmental assessment. Environmental Modelling & Software, 77, pp. 81-94, 2016.

Ιστοσελίδες

http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/0_59/full.html

<http://www.cymepa.org.cy/el/page/home>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52010PC0030&from=RO>

<https://www.tourism.gov.cy/tourism/tourism.nsf/home/home?openform>

https://ec.europa.eu/environment/iczmpdf/vol1_el.pdf

Μοντέλο Διαχείρισης Συστήματος Μεγιστοποίησης της Αξίας στην Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2021 - 2022

Πρόγραμμα Σπουδών: Διοίκησης Επιχειρήσεων

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ: Γεώργιος Γ. Οικονόμου

Αριθμός Φοιτητικής Ταυτότητας: 000100001325

Τηλέφωνο Μόνιμης Κατοικίας: 25 221851

Κινητό Τηλέφωνο: 96 644472

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: georgios_oikonomou@hotmail.com

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ

ΑΞΟΝΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ:

Η παρούσα διατριβή στοχεύει στη διεξοδική μελέτη του μοντέλου διαχείρισης των παράκτιων ζωνών στους Δήμους Λεμεσό, Γερμασόγεια και Άγιο Αθανάσιο με σκοπό την μεγιστοποίηση της αξίας των παραλιών.

Υπογραφή Φοιτητή:

Ημερομηνία: 15/04/2022

Επιβλέπων: Γιώργος Κασίνης

Η Αειφόρος Ανάπτυξη των παραλιών και η δημιουργία υπεραξίας είναι ο κύριος στόχος της διατριβής. Αυτό στρατηγικά θα επιτευχθεί με την δημιουργία μοναδικής βιωματικής εμπειρίας για τον επισκέπτη έτσι ώστε οι πολίτες και οι φορείς τις να γίνουν πόλος καθημερινής έλξης, ψυχαγωγίας αλλά και πυρήνας οικονομικής ευημερίας περιβαλλοντικής συνείδησης και μοναδικής αισθητικής εμπειρίας του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου των παράκτιων περιοχών.

Προσφέροντας λύσεις και υπηρεσίες υπεραξίας με κύριο άξονα και τους τρεις πυλώνες της αειφορίας, οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς, στις περιοχές έρευνας μας θα προστατέψουμε το περιβάλλον της ευαίσθητης παράκτιας περιοχής προωθώντας την περιβαλλοντική ενημέρωση και αυξάνοντας την περιβαλλοντική ευαισθησία των πολιτών και των επισκεπτών της εκάστοτε παραλίας. Με την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών περιμετρικά της παραλίας, στοχεύοντας στην αισθητική και διατήρηση και προώθησης της τοπικής κουλτούρας και φυσιογνωμίας, των παραδοσιακών προϊόντων και της μεγιστοποίησης του αισθήματος της ασφάλειας στην παραλία, να γίνει η παράλια της περιοχής έρευνας σε πυρήνα αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης των παράκτιων περιοχών που θα συμβάλλουν στην χρόνια οικονομική ευρωστία του κοινωνικού συνόλου και την εδραίωση της κοινωνική συνοχής, ισονομίας και της ικανοποίησης της εμπειρίας των λουόμενων.

Ακολουθήθηκε έρευνα πεδίου στην παράκτια ζώνη του Δήμου Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου και Γερμασόγειας, ένα είδος έρευνας που δίνει τη δυνατότητα στον ερευνητή να παρατηρεί το αντικείμενο έρευνας στο περιβάλλον που πραγματοποιείται. Απαντήθηκαν ερωτηματολόγια και καταγράφηκαν παρατηρήσεις και μια ολοκληρωμένη οπτική για το αντικείμενο που εξετάζεται. Η διατριβή βασίζεται σε εμπειρική έρευνα αρχαιακή, πειραματική, τεχνική και έρευνα πεδίου τα τελευταία 6 χρόνια που δραστηριοποιούμαι στην παράκτια ζώνη.

Με τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων και της στατιστικής τους ανάλυσης με το πρόγραμμα SPSS προχώρησα και επιβεβαίωσα την χρησιμότητα των κριτηρίων-δεικτών για τη δημιουργία ενός προτύπου πιστοποίησης. Το Πρότυπο Πιστοποίησης (BlueBeach) για την Αειφόρο Διαχείριση και Ανάπτυξη των Παραλιών σε υπεραξία τους είναι ένα πρότυπο και καινοτόμο «εργαλείο» στα χέρια των διαχειριστών των παραλιών και της τοπικής αυτοδιοίκησης

που μπορεί να διασφαλίσει με αντικειμενικό τρόπο την αειφόρο ανάπτυξη των παραλιών του πεδίου μελέτης μας, προασπίζοντας πρωτίστως την προστασία του περιβάλλοντος, συμβάλλοντας καθοριστικά στην οικονομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής περιμετρικά των αειφόρων παραλιών και φυσικά εξασφαλίζοντας την κοινωνική συνοχή και ευμάρεια των πολιτών της περιοχής. Η σωστή διαχείριση του προτύπου πιστοποίησης μαζί με την μέθοδος επεξεργασίας δεδομένων θα επιτρέπει την ανάπτυξη διαφόρων σεναρίων, την ποιοτική τους ανάλυση και τελικά την επιλογή της καταλληλότερης λύσης όσον αφορά την σωστή διαχείριση και την ανάλογη ποιότητα υπηρεσιών. Η εμπειρία και το υπόβαθρο κάθε εμπλεκόμενου θα εξασφαλίσει την επιτυχία του προγράμματος και την παραγωγή ποιοτικών αποτελεσμάτων που μπορούν να αναπτυχθούν περαιτέρω και να υλοποιηθούν μετά το τέλος της έρευνας.